

Wójt Gminy Sawin



RAPORT o stanie Gminy Sawin za 2024 r.

Sawin, 22 maja 2025 r.



***S*zanowni Państwo, Drodzy Mieszkańcy!**

Oddaję w Państwa ręce Raport o stanie Gminy Sawin za 2024 r., będący podsumowaniem pierwszego roku mojej kadencji jako Wójta Gminy. Był to czas intensywnej pracy, licznych wyzwań i wielu trudnych, odpowiedzialnych decyzji, ale także czas wielu znaczących działań, które – mam nadzieję – będą procentować w kolejnych latach.

Obejmując urząd, przejęłam szereg zobowiązań finansowych i organizacyjnych, które wymagały zdecydowanych działań, ogromnej determinacji i odpowiedzialności. Mimo tych okoliczności, dzięki współpracy z Radą Gminy oraz zaangażowaniu pracowników urzędu i jednostek organizacyjnych udało się zrealizować szereg kluczowych zadań – kontynuując ważne inwestycje i uruchamiając nowe inicjatywy.



Szczególnie istotne były rozpoczęte inwestycje infrastrukturalne, takie jak m.in. kontynuacja budowy ścieżki rowerowej na trasie szlaku turystycznego Chełm–Włodawa, modernizacja ujęcia wody w Sawinie czy przebudowa oczyszczalni ścieków – jedno z największych zadań inwestycyjnych ostatnich lat, finansowane w większości ze środków własnych. Każde z tych przedsięwzięć świadczy o naszej gotowości do działania w trudnych warunkach i odpowiedzialnego planowania przyszłości.

Jednocześnie, obok działań bieżących, rozpoczęliśmy prace nad dokumentami strategicznymi, które wyznaczą kierunki rozwoju Gminy Sawin na kolejne lata – w tym m.in. nad Strategią Rozwoju Gminy na lata 2025–2035, Programem Rewitalizacji, a także aktualizacją planów zagospodarowania przestrzennego.

Raport, który dziś Państwu przedstawiam, jest rzetelnym podsumowaniem aktualnego stanu naszej Gminy. Zawiera zarówno efekty już podjętych inicjatyw, jak i wskazuje obszary wymagające dalszego zaangażowania. Pokazuje również, że mimo ograniczeń i presji czasu, potrafimy skutecznie realizować nasze cele, tworząc warunki do życia i rozwoju dla wszystkich Mieszkańców.

Dziękuję wszystkim, którzy w tym trudnym pierwszym roku wspierali pracę samorządu i dokładali starań, by Gmina Sawin mogła się rozwijać mimo przeciwności.



Dziękuję Radym Gminy Sawin za dialog, wsparcie i konstruktywną współpracę, pracownikom Urzędu Gminy oraz jednostkom organizacyjnym, sołtysom i organizacjom społecznym za codzienny trud, zaangażowanie i profesjonalizm. To dzięki Państwa pracy możliwa jest realizacja zamierzeń i sprawne funkcjonowanie całej wspólnoty samorządowej.

Dziękuję także Mieszkańcom Gminy Sawin – za zaufanie, aktywność i wsparcie w tym wymagającym, ale ważnym roku. Wiem, że przed nami wiele wyzwań i niełatwych decyzji, ale wierzę, że razem jesteśmy w stanie budować Gminę Sawin nowoczesną, otwartą i przyjazną każdemu - gotową na wyzwania przyszłości.

Na koniec chciałabym podzielić się refleksją, która towarzyszy mi w codziennej pracy: Nie wszystko możemy zmienić od razu, ale wszystko możemy zacząć zmieniać – wspólnie, uczciwie i odpowiedzialnie. Bez Państwa nie byłoby tego raportu, nie byłoby tej gminy, która – choć nie bez problemów – idzie do przodu. Może nie zawsze szybko i bez przeszkód, ale konsekwentnie i z pełną determinacją.

Pozwólcie, że zakończę odwołaniem do naszego symbolu – żółwia. Uczy nas on, że nie prędkość decyduje o wartości drogi, lecz jej kierunek. A ten – dzięki naszej wspólnej pracy i trosce – jest właściwy. Bo idziemy nie po to, by tylko iść, ale by dojść tam, gdzie czeka lepsze jutro.

*Z wyrazami szacunku
Agnieszka Dobrowolska*



SPIS TREŚCI

1. Symbolika Gminy Sawin	2
2. Charakterystyka gminy	3
3. Reprezentacja i zarządzanie gminą.....	5
3.1. Rada Gminy	5
3.2. Wójt Gminy.....	13
4. Finanse Gminy Sawin w 2024 r.	24
4.1. Dochody	25
4.2. Wydatki	26
4.3. Dotacje udzielone przez Gminę Sawin	30
4.4. Pozyskane środki zewnętrzne	31
4.5. Stan zadłużenia.....	31
5. Podatki lokalne w 2024 r.	33
6. Mienie komunalne.....	34
6.1. Cmentarze i groby wojenne	36
7. Gospodarka odpadami komunalnymi	37
8. Dokumenty planistyczne i strategiczne w realizacji	41
9. Inwestycje	43
10. Wnioskowanie o środki zewnętrzne w 2024 r.	46
11. Program „Czyste powietrze”	46
12. Oświata.....	47
12.1. Organizacja szkół.....	47
12.2. Kadra i system doskonalenia zawodowego	49
12.3. Realizacja zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów i szkół.....	50
12.4. Stypendia	51
12.5. Źródła finansowania zadań oświatowych	52
13. Inne zadania publiczne	53
13.1. Ochrona przeciwpożarowa	53
13.2. Bezpieczeństwo publiczne.....	55
13.3. Zadania obronne	55
14. Fundusz sołecki	56
15. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	57



16. Działalność jednostek organizacyjnych Gminy Sawin	58
16.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie	58
16.2. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie	64
16.3. Dzienny Dom Senior+ „PRZYSTAŃ”	67
16.4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie	69
16.5. Świetlica Socjoterapeutyczna	74
16.6. Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie.....	76
16.7. Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie	78
17. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	81
18. Koła Gospodyń Wiejskich oraz inne podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Sawin	83
19. Uroczystości gminne i wydarzenia	86
20. Podsumowanie.....	89
21. Spis rycin.....	90

ZASTOSOWANE SKRÓTY W OPRACOWANIU:

1. **WTZ**- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie.
2. **GOPS**- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie.
3. **ŚDS**- Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie.
4. **GOK**- Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie.
5. **ŚS**- Świetlica Socjoterapeutyczna w Sawinie.
6. **GKRPA**- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sawinie.
7. **KGW**- Koło Gospodyń Wiejskich.
8. **RTGS**- Regionalne Towarzystwo Gminy Sawin.
9. **PSZOK**- Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w Malinówce,
10. **PUP**- Powiatowy Urząd Pracy.



1. SYMBOLIKA GMINY SAWIN

Herb Rawicz

Legenda herbowa głosi, że po śmierci króla Anglii Knuta państwo dostało się synowi zmarłego monarchy – Swenonowi.

Obarczono go również obowiązkiem uposażenia swojej siostry – Klotyldy. Kiedy do Londynu zaczęli zjeżdżać swaci dopytujący o rękę królowej, źli doradcy namówili młodego króla do wydania siostry na pożarcie czarnemu niedźwiedziowi, żyjącemu w jaskini i zagarnięcia posagu dla siebie.

Modlitwy dziewicy spowodowały jednak, iż groźny zwierz dał się okiełznać pasem królowej. Niedośzła ofiara wróciła tryumfalnie do zamku, jadąc na grzbiecie niedźwiedzia, używając pasa jako cugli. Przerażony oczywistym cudem brat prosił siostrę o przebaczenie i zwrócił jej zagrabione skarby. Królowa po jakimś czasie wyszła za mąż za księcia Lotaryngii.



Szczęśliwe małżeństwo było obdarzone siedmioma synami, z których kilku zamieszkało w innych krajach, gdzie znaleźli dla siebie żony. Dwóch synów Klotyldy osiadło w Polsce, pod Rawą. Na wieczną pamiątkę cudownego wybawienia matki umieścili w swoim herbie rodowym dziewczę z koroną na głowie, siedzącą na czarnym niedźwiedziu.

Żółw

Symbolem Gminy Sawin jest również logo nawiązujące do żółwia błotnego, rzadkiego okazu, który można spotkać na terenie gminy. Logo jest symbolem zarówno miejsca występowania gatunku oraz wyrazem trwałości, wytrzymałości i długowieczności, odwołującej się do długiej historii Gminy Sawin. Żółw jako forma identyfikacji i wizualizacji Gminy Sawin została wprowadzona Zarządzeniem Nr 51a/2014 Wójta Gminy Sawin z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Księgi Znaków i Systemu Identyfikacji Wizualnej Gminy Sawin, czyli ponad 10 lat temu.

Kształt skorupy żółwia obrazuje widok centrum Sawina z lotu ptaka, park w kształcie czworoboku i promieniście rozchodzącymi się ulicami. Przypomina to, że będąca centrum gminy wieś Sawin, była jeszcze w XIX w. miasteczkiem. Sama skorupa, wyglądająca jak głaz oraz silny i stabilny mur, jest symbolem bogatej historii i tradycji gminy.



Zastosowana kolorystyka nie pozostaje bez znaczenia. Kolor zielony oznacza kolor życia, ziemi, natury, niebieski - otwartą przestrzeń, świeżość i energię. Czerwony, żółty i pomarańczowy natomiast symbolizują ciepło, radość, słońce, motywację do działania, a także optymistyczne nastawienie do życia.



Gmina Sawin jest jedną z 15 gmin położonych na terenie powiatu chełmskiego, jedną z 213 gmin w województwie lubelskim i jedną z 2477 gmin w Polsce. Pod względem powierzchni plasuje się na trzecim miejscu w powiecie. Powierzchnia Gminy Sawin to 18 700 ha i jej obszar jest mniejszy od Gminy Chełm oraz Gminy Dorohusk. Gmina Sawin podzielona jest na 26 miejscowości, skupionych w obrębie 18 sołectw. Gminę Sawin zamieszkuje, według stanu na koniec 2024 r., 5 205 mieszkańców, w tym 2 586 kobiet i 2 619 mężczyzn.

Gmina Sawin to:

- 18 700 ha powierzchni
- 26 miejscowości
- 18 sołectw
- 5 205 mieszkańców
- 2 586 kobiet
- 2 619 mężczyzn

Ryc. 1 Najważniejsze dane o Gminie Sawin.

Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców Gminy Sawin ulega systematycznemu spadkowi. Liczba ludności na koniec 2024 r. w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 39 osób, z poziomu 5 244 mieszkańców w 2023 r. do liczby 5 205 na koniec 2024 r. W 2024 r. odnotowano 33 urodzenia (31 w 2023 r.) i 59 zgonów (77 w 2023 r.). Z danych Urzędu Stanu Cywilnego w Sawinie wynika, że 44 osoby wstąpiły w związek małżeński, natomiast 16 rozwiązało swoje małżeństwa poprzez rozwód. Liczbę mieszkańców z podziałem na poszczególne miejscowości, według stanu na 31 grudnia 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Aleksandrówka	54
2.	Bachus	135
3.	Bukowa Mała	178
4.	Bukowa Wielka	428
5.	Chutcze	185
6.	Czulczyce	352
7.	Czulczyce Małe	74
8.	Czulczyce Kolonia	231
9.	Hredków	42
10.	Krobonosz	121
11.	Krobonosz Kolonia	42
12.	Łowcza	84
13.	Łowcza Kolonia	80
14.	Łukówek	251
15.	Malinówka	69
16.	Petryłów	90



17.	Podpakule	81
18.	Przysiółek	39
19.	Radzanów	46
20.	Sajczyce	167
21.	Sawin	2 119
22.	Serniawy	94
23.	Serniawy Kolonia	20
24.	Sredni Łan	49
25.	Tomaszówka	69
26.	Wólka Petryłowska	105
SUMA:		5 205

Ryc. 2 Liczba mieszkańców z podziałem na miejscowości w Gminie Sawin.

Z oceny środowiska i istniejących warunków można wywnioskować, że Gmina Sawin przekształca się z gminy typowo rolniczej w gminę o charakterze rolniczo-usługowym. Wiodącym profilem działalności gminy jest w dalszym ciągu rolnictwo, jednakże w coraz większym stopniu podejmowane są aktywności pozarolnicze. W 2024 r. w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej widniało **187 wpisów** dla głównego miejsca wykonywania działalności, w tym **53 wpisy miało status zawieszony**. W ciągu roku przybyło 14 (w 2023-14) nowych wpisów o rozpoczęciu działalności, zaś 15 zostało zamkniętych (w 2023-16). Odnosząc się do rodzaju działalności w przeważającej większości są to działalności z branży budowlanej oraz mechaniki pojazdowej.

Na terenie gminy funkcjonują 23 punkty handlowe, z czego 14 podmiotów prowadzi sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie uzyskanych w 2024 r. 38 zezwoleń. Przychód z tytułu korzystania z zezwoleń wyniósł **84 491,75 zł**. Natomiast ze sprzedaży napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. „małpek” uzyskano kwotę **19 725,38 zł**. Dochody te wykorzystywane były na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Według analizy sytuacji na rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie na dzień 31 grudnia 2024 r. struktura bezrobocia Gminy Sawin przedstawia się następująco:

- **liczba bezrobotnych ogółem – 159 osób,**
- liczba osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych – 37 osób,
- liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP do 30 roku życia - 41 osób (w tym do 25 roku życia – 24 osoby),
- liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia - 45 osób.

Zarejestrowani bezrobotni Gminy Sawin według stażu pozostawania bez pracy:

- do 1 miesiąca – 30 osób,
- od 1 - 3 miesięcy – 33 osoby,
- od 3 - 6 miesięcy – 26 osób,
- od 6 - 12 miesięcy – 26 osób,
- od 12 - 24 miesięcy – 24 osoby,
- powyżej 24 miesięcy – 20 osób.



Przedstawione powyżej dane wskazują, że najliczniejszą grupą osób bezrobotnych jest grupa osób powyżej 50 roku życia oraz grupa osób pozostająca bez pracy 1-3 miesięcy.

3. REPREZENTACJA I ZARZĄDZANIE GMINĄ

3.1. RADA GMINY

VIII Kadencja Rady Gminy Sawin pełniła swoją funkcję do dnia 6 maja 2024 r. Natomiast, nowa Rada Gminy wybrana w wyborach w dniu 7 kwietnia 2024 r. rozpoczęła swoją IX Kadencję od momentu złożenia ślubowania, które odbyło się podczas sesji inauguracyjnej w dniu 6 maja 2024 r. Skład VIII i IX Kadencji Rady Gminy Sawin przedstawia poniższa tabela.

VIII Kadencja Rady Gminy Sawin		
1.	Iwona Wołoszkiewicz	Przewodnicząca Rady Gminy
2.	Małgorzata Fedorowicz	Wiceprzewodnicząca Rady Gminy
3.	Zbigniew Kloc	Wiceprzewodniczący Rady Gminy
4.	Wojciech Adamowicz	Radny Gminy
5.	Łukasz Traczyński	Radny Gminy
6.	Teresa Chlebio	Radna Gminy
7.	Bogusława Głęb	Radna Gminy
8.	Piotr Hawryluk	Radny Gminy
9.	Andrzej Kędzierawski	Radny Gminy
10.	Zbigniew Krzanowski	Radny Gminy
11.	Maria Kubiak-Skórzewska	Radna Gminy
12.	Ryszard Skimina	Radny Gminy
13.	Tadeusz Starzyniec	Radny Gminy
14.	Halina Wołoszkiewicz	Radna Gminy
15.	Krzysztof Żuk	Radny Gminy
IX Kadencja Rady Gminy Sawin		
1.	Teresa Krzeszczyk	Przewodnicząca Rady Gminy
2.	Krzysztof Żuk	Wiceprzewodniczący Rady Gminy
3.	Jakub Jaglewicz	Wiceprzewodniczący Rady Gminy
4.	Piotr Baran	Radny Gminy
5.	Karolina Białkowska	Radna Gminy
6.	Bartłomiej Dragan	Radny Gminy
7.	Łukasz Dyczkowski	Radny Gminy
8.	Eugeniusz Gumienik	Radny Gminy
9.	Małgorzata Kędzierawska	Radna Gminy
10.	Zbigniew Krzanowski	Radny Gminy
11.	Kamil Łubkowski	Radny Gminy
12.	Ryszard Skimina	Radny Gminy
13.	Tomasz Sutryk	Radny Gminy
14.	Anna Woch	Radna Gminy
15.	Marlena Zieleźnik	Radna Gminy

Ryc. 3 Skład VIII i IX Kadencji Rady Gminy Sawin.



Zgodnie z art. 18 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2024 poz.1465) do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Między innymi: uchwalanie statutu gminy, uchwalenie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programów gospodarczych, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w ustawach. Radni są zobowiązani do brania udziału w pracach rady gminy i jej komisji oraz innych instytucji samorządowych, do których zostali wybrani lub desygnowani. Są zobowiązani kierować się dobrem wspólnoty samorządowej, przyjmować zgłaszane przez jej mieszkańców postulaty i przedstawiać je do rozpatrzenia.

Zgodnie z zapisami statutowymi Rada Gminy powołuje 4 komisje stałe, a mianowicie: Komisję Rewizyjną, Komisję Budżetową, Komisję Kultury, Oświaty, Sportu i Zdrowia oraz Komisję Skarg, Wniosków i Petycji. W 2024 r. komisje obu kadencji rady pracowały według poniższego składu.

VIII Kadencja Rady Gminy Sawin	
Komisja Rewizyjna	Łukasz Traczyński*
	Wojciech Adamowicz
	Zbigniew Krzanowski
	Andrzej Kędzierawski
Komisja Budżetowa	Halina Wołoszkiewicz*
	Bogusława Głab
	Zbigniew Kloc
Komisja Kultury, Oświaty Sportu i Zdrowia	Teresa Chlebio*
	Piotr Hawryluk
	Ryszard Skimina
	Małgorzata Fedorowicz
Komisja Skarg, Wniosków i Petycji	Krzysztof Żuk*
	Zbigniew Krzanowski
	Ryszard Skimina
IX Kadencja Rady Gminy Sawin	
Komisja Rewizyjna	Anna Woch*
	Karolina Białkowska
	Zbigniew Krzanowski
	Eugeniusz Gumienik
	Łukasz Dyczkowski
Komisja Budżetowa	Krzysztof Żuk*
	Bartłomiej Dragan
	Ryszard Skimina
Komisja Kultury, Oświaty Sportu i Zdrowia	Tomasz Sutryk*
	Małgorzata Kędzierawska
	Ryszard Skimina
	Jakub Jaglewicz
Komisja Skarg, Wniosków i Petycji	Marlena Zieleźnik*
	Piotr Baran
	Kamil Łubkowski

Ryc. 4 Skład komisji stałych VIII i IX Kadencji Rady Gminy Sawin.

* przewodniczący komisji



Komisje Rady Gminy Sawin mają istotny wpływ na politykę Gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w ich sprawie. W praktyce Rada Gminy na podstawie prac poszczególnych komisji podejmowała w 2024 r. strategiczne dla gminy decyzje. W tym okresie zostały podjęte 84 uchwały, według poniższego zastawienia, czyli o 29 więcej niż w 2023 r. (w 2023 r. - 55 uchwał).

Lp.	Data	Nr uchwały	Treść
1.	10 stycznia	LIV/338/24	w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach znajdujących się na terenie Gminy Sawin wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków
2.		LIV/339/24	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawek tej opłaty”
3.		LIV/340/24	w sprawie zmian w budżecie Gminy Sawin na 2024 r
4.		LIV/341/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
5.	27 lutego	LV/342/24	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodzin na lata 2024-2026
6.		LV/343/24	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok
7.		LV/344/24	w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sawin
8.		LV/345/24	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Sawin na 2024 rok
9.		LV/346/24	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Budżetowej
10.		LV/347/24	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Kultury, Oświaty, Sportu i Zdrowia
11.		LV/348/24	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
12.		LV/349/24	sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej
13.		LV/350/24	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Sawin
14.		LV/351/24	w sprawie pozostawienia bez rozpatrzenia wniesionej petycji



15.		LV/352/24	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Wola Uhruska w zakresie objęcia mieszkańców Gminy Wola Uhruska opieką i usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie
16		LV/353/24	w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach znajdujących się na terenie Gminy Sawin wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków
17		LV/354/24	w sprawie uchwalenia planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie Gminy Sawin na lata 2024-2028
18		LV/355/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
19.	28 marca	LVI/356/24	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia oraz czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Sawin
20.		LVI/357/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 r.
21.		LVI/358/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
22.	6 maja	I/1/24	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Sawin
23.		I/2/24	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy Sawin
24.	16 maja	II/3/24	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości
25.		II/4/24	w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej
26.		II/5/24	w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
27.		II/6/24	w sprawie powołania Komisji Kultury, Oświaty, Sportu i Zdrowia
28.		II/7/24	w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2024 rok
29.		II/8/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
30.		II/9/24	w sprawie powołania Komisji Budżetowej
31.		II/10/24	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Sawin



32	14 czerwca	III/11/24	w sprawie udzielania dotacji dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Rocha w Czulczycach na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na realizację zadania pn. „Remont kościoła Św. Rocha w Czulczycach”, w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków
33.		III/12/24	w sprawie udzielania dotacji dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Rocha w Czulczycach na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na realizację zadania pn. „Renowacja zabytkowego wyposażenia w kościele pw. Wszystkich Świętych w Czulczycach Przysiółku”, w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków
34.		III/13/24	w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2024 rok
35		III/14/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
36.	26 czerwca	IV/15/24	w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Sawin na lata 2025 - 2035, w tym trybu konsultacji.
37.		IV/16/24	w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Sawin
38.		IV/17/24	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości
39.		IV/18/24	w sprawie przekazania w użyczenie nieruchomości gruntowej na czas nieoznaczony
40.		IV/19/24	w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2024 rok
41.		IV/20/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
42.		IV/21/24	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy wotum zaufania
43		IV/22/24	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy Sawin z wykonania budżetu za 2023 rok
44.	9 sierpnia	IV/23/24	w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Sawin z tytułu wykonania budżetu za 2023 rok
45.		V/24/24	w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sawin



46.	29 sierpnia	V/25/24	w sprawie określenia zasad i trybu nadawania tytułu „Honorowy Obywatel Gminy Sawin”
47.		V/26/24	w sprawie wyrażenia zgody na wydierżawienie w trybie bezprzetargowym nieruchomości stanowiących własność gminy Sawin
48.		V/27/24	w sprawie powierzenia przez Radę Gminy Sawin Wójtowi Gminy Sawin kompetencji do ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej Gminy Sawin.
49.		V/28/24	w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Sawinie
50.		V/29/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
51.		V/30/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
52.	29 sierpnia	VI/31/24	w sprawie nadania tytułu „Honorowy Obywatel Gminy Sawin”
53.		VI/32/24	w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Sawinie
54.		VI/33/24	w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sawin
55.		VI/34/24	w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2024 rok
56.	19 września	VII/35/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
57.		VII/36/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
58.	25 października	VIII/37/24	w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania a także określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług
59.		VIII/38/24	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin dla terenów elektrowni słonecznej w obrębach ewidencyjnych Łukówek oraz Bachus



60.		VIII/39/24	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin dla terenów elektrowni słonecznej w obrębach ewidencyjnych Czulczyce Małe, Czulczyce Duże, Czulczyce-Kolonia, Krobonosz-Kolonia, Sajczyce oraz biogazowni w obrębie ewidencyjnym Sawin
61.		VIII/40/24	w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Sawinie
62.		VIII/41/24	zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Sawin
63.		VIII/42/24	w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem jest Gmina Sawin oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków
64.		VIII/43/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
65.		VIII/44/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
66.	29 listopad	IX/45/24	w sprawie utworzenia Spółdzielni Socjalnej „Sawin”
67.		IX/46/24	w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Sawin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok
68.		IX/47/24	w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania a także określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług
69.		IX/48/24	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2025 r. na terenie gminy Sawin
70.		IX/49/24	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Sawin



71.	13 grudnia	IX/50/24	w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Sawin
72.		IX/51/24	w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Sawin
73.		IX/52/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
74.	13 grudnia	X/53/24	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego z Miastem Chelm w zakresie zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy Sawin
75.		X/54/24	w sprawie wyrażenia zgody na pokrycie części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
76.		X/55/24	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawek tej opłaty
77.		X/56/24	w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym
78.		X/57/24	w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2024 rok
79.		X/58/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
80.		X/59/24	w sprawie uchwały budżetowej na rok 2025
81.		X/60/24	w sprawie wieloletniej prognozy finansowej
82.	30 grudnia	XI/61/24	w sprawie zasad przyznawania stypendiów dla uzdolnionych uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Sawin
83.		XI/62/24	w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2024 rok
84.		XI/63/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej

Ryc. 5 Wykaz uchwał Rady Gminy Sawin, podjętych w 2024 r.



W odniesieniu do trzech uchwał, tj.:

- Nr LVI/358/24 z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej,
- Nr IV/18/24 z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie przekazania w użyczenie nieruchomości gruntowej na czas nieoznaczony,
- Nr VIII/37/24 z dnia 25 października 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania a także określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług,

w rozstrzygnięciu nadzorczym przez Kolegium Regionalnej Izby w Lublinie została stwierdzona ich nieważność.

3.2. WÓJT GMINY

Od 16 listopada 2014 r. Wójtem Gminy Sawin był Dariusz Ćwir. W 2018 r. w wyborach samorządowych został wybrany po raz drugi na kadencję Wójta. W wyborach w dniu 21 kwietnia 2024 r. na Wójta Gminy Sawin wybrano Agnieszkę Dąbrowską, która pełni funkcję od czasu złożenia ślubowania na sesji inauguracyjnej, czyli od dnia 6 maja 2024 r.

Wójt Gminy jest organem wykonawczym gminy. Do jego kompetencji należy m.in.: wykonywanie uchwał rady gminy i zadań gminy określonych przepisami prawa, gospodarowanie mieniem komunalnym, kierowanie urzędem i sprawami bieżącymi gminy, a także reprezentowanie gminy na zewnątrz. Realizuje powierzone zadania przy pomocy Urzędu Gminy Sawin. Jest także zwierzchnikiem służbowym w stosunku do pracowników urzędu oraz gminnych jednostek organizacyjnych. Wójt Gminy Sawin działa także ponadlokalnie, udzielając się w stowarzyszeniach i instytucjach, reprezentujących różne obszary aktywności samorządowej.

Lp.	Data	Nr	Treść
1.	02.01.2024	1/24	w sprawie ustalenia pogotowia kasowego na 2024 r.
2.	02.01.2024	1A/24	w sprawie wprowadzenia Planu Finansowego Urzędu Gminy Sawin na 02.01.2024 r.
3.	02.01.2024	2/24	w sprawie upoważnienia pracownika Urzędu Gminy Sawin do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej
4.	08.01.2024	3/24	w sprawie upoważnienia do dostępu do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie
5.	08.01.2024	4/24	w sprawie udzielenia upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawie dodatku osłonowego, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć i przekazywania informacji, o której mowa art. 2 ust. 14 z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym z wyłączeniem



			wydawania decyzji.
6.	08.01.2024	5/24	w sprawie określenia maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia kierowników jednostek budżetowych Gminy Sawin
7.	08.01.2024	6/24	w sprawie Planu Kontroli w 2024 roku dotyczącego realizacji obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie pozbywania się nieczystości ciekłych oraz przedsiębiorców posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków i ich transportu
8.	10.01.2024	7/24	w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko urzędnicze młodszy referent ds. obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego i ochrony przeciwpożarowej w Urzędzie Gminy Sawin
9.	10.01.2024	7A/24	w sprawie wprowadzenia Planu Finansowego Urzędu Gminy Sawin na 10.01.2024 r.
10.	11.01.2024	8/24	w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli oraz form i specjalności kształcenia objętych dofinansowaniem w roku 2024
11.	12.01.2024	9/24	w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze Kierownik Referatu Budownictwa, Gospodarki przestrzennej i Obsługi Inwestycji w Urzędzie Gminy Sawin
12.	16.01.2024	10/24	w sprawie ustalenia harmonogramu czynności w postępowaniu rekrutacyjnym oraz postępowaniu uzupełniającym do przedszkola, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych oraz klas pierwszych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sawin na rok szkolny 2024/2025
13.	16.01.2024	11/24	w sprawie zasad wynagradzania dyrektorów samorządowych instytucji kultury, dla których organizatorem jest Gmina Sawin oraz szczegółowych zasad i trybu nagrody rocznej dla tych podmiotów.
14.	23.01.2024	12/24	w sprawie ogłoszenia naboru kandydatów na członków Komisji Konkursowej opiniującej oferty na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w roku 2024
15.	23.01.2024	12A/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
16.	23.01.2024	12B/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 23.01.2024 r.
17.	23.01.2024	13/24	w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w roku 2024



18.	01.02.2024	14/24	w sprawie Polityki Ochrony Danych Osobowych dla Urzędu Gminy w Sawinie
19.	02.02.2024	15/24	w sprawie wyznaczenia miejsc na bezpłatne umieszczanie urzędowych obwieszczeń wyborczych i plakatów wszystkich komitetów wyborczych
20.	22.02.2024	16/24	w sprawie powołania koordynatora gminnego i operatorów informatycznej obsługi Obwodowych Komisji Wyborczych w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, zarządzonymi na dzień 7 kwietnia 2024 r.
21.	27.02.2024	17/23	w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko urzędnicze ds. księgowości i budżetu w Referacie Finansowym w Urzędzie Gminy Sawin
22.	27.02.2024	18/24	w sprawie szczegółowych kierunków działania oraz realizacji zadań obronnych wykonywanych w 2024 roku w ramach ustawy o obronie Ojczyzny
23.	27.02.2024	19/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
24.	27.02.2024	20/24	w sprawie wprowadzenia Planu Finansowego Urzędu Gminy Sawin na 27.02.2024 r.
25.	27.02.2024	21/24	w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeprowadzania służby przygotowawczej i organizowania egzaminu kończącego służbę przygotowawczą pracowników Urzędu Gminy Sawin
26.	28.02.2024	22/24	w sprawie określenia pracy oraz powołania Komisji Konkursowej opiniującej oferty na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w roku 2024
27.	04.03.2024	23/24	w sprawie dokonania wyboru ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2024 r.
28.	15.03.2024	24/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
29.	15.03.2024	25/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 15.03.2024 r.
30.	22.03.2024	26/24	w sprawie przyjęcia sprawozdania o przebiegu wykonania budżetu Gminy Sawin za 2023 r.
31.	28.03.2024	27/24	w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze Kierownik Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie
32.	28.03.2024	28/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok



33.	28.03.2024	28A/24	w sprawie wprowadzenia Planu Finansowego Urzędu Gminy Sawin na 28.03.2024 r.
34.	28.03.2024	29/24	w sprawie powołania Komisji Egzaminacyjnej w celu przeprowadzenia egzaminu kończącego służbę przygotowawczą dla pracowników podejmujących po raz pierwszy pracę na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym w Urzędzie Gminy Sawin.
35.	28.03.2024	30/24	w sprawie rozpatrywania skarg oraz wniosków o udostępnienie informacji publicznej
36.	05.04.2024	31/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
37.	05.04.2024	32/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 05.04.2024 r.
38.	16.04.2024	33/24	. zmieniające zarządzenie w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze Kierownik Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie
39.	17.04.2024	34/24	w sprawie powołania komisji odbiorowej
40.	19.04.2024	35/24	w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu Gminy Sawin w związku z realizowanymi inwestycjami.
41.	19.04.2024	36/24	w sprawie odwołania powierzenia obowiązków Kierownika Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie i cofnięcia pełnomocnictwa do dokonywania wszystkich czynności z zakresu prawa pracy oraz składania jednoosobowych oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie
42.	19.04.2024	37/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
43.	19.04.2024	38/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 19.04.2024 r.
44.	25.04.2024	39/24	w sprawie odwołania i powołania nowego członka Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Sawin
45.	25.04.2024	40/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
46.	25.04.2024	41/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 25.04.2024 r.
47.	30.04.2024	42/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
48.	30.04.2024	43/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 30.04.2024 r.



49.	07.05.2024	44/24	w sprawie powołania Zespołu do opracowania projektu Raportu o Stanie Gminy Sawin za 2023 rok
50.	07.05.2024	45/24	w sprawie powołania Komisji do przeprowadzenia kontroli dokumentów na stanowisku pracy Pani Małgorzaty Kiendrak- kierownika referatu organizacyjnego w Urzędzie Gminy Sawin
51.	08.05.2024	46/24	w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Referatu Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Obsługi Inwestycji w Urzędzie Gminy Sawin
52.	08.05.2024	47/24	w sprawie wyznaczenia miejsc na bezpłatne umieszczanie urzędowych obwieszczeń wyborczych i plakatów wszystkich komitetów wyborczych
53.	09.05.2024	48/24	w sprawie odwołania Zastępcy Wójta Gminy Sawin
54.	09.05.2024	49/24	w sprawie powołania Zastępcy Wójta Gminy Sawin
55.	13.05.2024	50/24	w sprawie powołania koordynatora gminnego i operatorów informatycznej obsługi Obwodowych Komisji Wyborczych w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 9 czerwca 2024 r.
56.	15.05.2024	51/24	w sprawie zmiany czasu pracy Kasy Urzędu Gminy Sawin
57.	16.05.2024	52/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
58.	16.05.2024	53/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 16.05.2024 r.
59.	21.05.2024	54/24	w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydatów na wolne kierownicze stanowiska urzędnicze: Sekretarz Gminy, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Urzędzie Gminy Sawin
60.	24.05.2024	55/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
61.	24.05.2024	56/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 24.05.2024 r.
62.	27.05.2024	57/24	w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Sawin za rok 2023
63.	29.05.2024	58/24	w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze Kierownik Referatu Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Obsługi Inwestycji w Urzędzie Gminy Sawin
64.	31.05.2024	59/24	zmieniające zarządzenie w sprawie wyznaczenia w Zespole Szkół w Sawinie, w których nie utworzono stanowiska wicedyrektora innych nauczycieli tej szkoły do pełnienia zastępstwa w przypadku nieobecności Dyrektora.
65.	31.05.2024	60/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok



66.	31.05.2024	61/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 31.05.2024 r.
67.	05.06.2024	62/24	w sprawie powołania komisji opiniującej wnioski dot. przyznania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Sawin
68.	06.06.2024	63/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
69.	06.06.2024	64/24	w sprawie wprowadzenia zmian W Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 06.06.2024 r.
70.	12.06.2024	65/24	w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko urzędnicze ds. zamówień publicznych i pozyskiwania środków zewnętrznych w Urzędzie Gminy Sawin
71.	17.06.2024	66/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
72.	17.06.2024	67/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 17.06.2024 r.
73.	26.06.2024	68/24	uchylające zarządzenie w sprawie procedur organizacji i prowadzenia szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
74.	28.06.2024	69/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
75.	28.06.2024	70/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 28.06.2024 r.
76.	01.07.2024	71/24	w sprawie zmian w regulaminie wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy Sawin
77.	03.07.2024	72/24	w sprawie powołania komisji do wyboru banku w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie: „Udzielenie i obsługa kredytu bankowego długoterminowego w wysokości 1.389.000,00 zł”
78.	03.07.2024	73/24	w sprawie powołania komisji ds. oceny wniosków sołectw o przyznanie środków z funduszu sołeckiego
79.	08.07.2024	74/24	w sprawie powołania komisji ds. stypendiów Wójta Gminy Sawin
80.	09.07.2024	75/24	w sprawie powołania komisji odbiorowej
81.	10.07.2024	76/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
82.	10.07.2024	77/24	w sprawie skrócenia czasu pracy pracowników Urzędu Gminy Sawin z powodu upałów



83.	10.07.2024	78/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 10.07.2024 r.
84.	10.07.2024	79/24	w sprawie uchYLENIA zarządzenia w sprawie powołania Pełnomocnika do spraw Ochrony Informacji Niejawnych
85.	10.07.2024	80/24	w sprawie udzielenia upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawie wypłaty bonu energetycznego, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji oraz przekazywania informacji
86.	12.07.2024	81/24	. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
87.	12.07.2024	82/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 12.07.2024 r.
88.	22.07.2024	83/24	w sprawie powołania stałej Komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych, których wartość jest równa lub większa niż 130 000.00 zł netto oraz wprowadzeniu Regulaminu pracy Komisji.
89.	22.07.2024	84/24	w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Sawin na lata 2025 - 2035
90.	22.07.2024	85/24	w sprawie wyznaczenia koordynatorów do spraw dostępności w Urzędzie Gminy Sawin
91.	23.07.2024	86/24	w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie, użytkowanie, najem lub dzierżawę nieruchomości stanowiących własność gminy Sawin
92.	23.07.2024	87/24	w sprawie odwołania skrócenia czasu pracy pracowników Urzędu Gminy Sawin z powodu upałów
93.	23.07.2024	88/24	w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Referatu Rolnictwa i Ochrony Środowiska w Urzędzie Gminy Sawin
94.	23.07.2024	89/24	zmieniające zarządzenie w sprawie reorganizacji Urzędu Gminy Sawin i nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Gminy Sawin
95.	24.07.2024	90/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
96.	24.07.2024	91/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 24.07.2024 r.
97.	29.07.2024	92/24	w sprawie wyznaczenia innego nauczyciela w Zespole Szkół w Sawinie, w którym nie utworzono stanowiska wicedyrektora do pełnienia zastępstwa w przypadku nieobecności Dyrektora
98.	30.07.2024	93/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok



99.	30.07.2024	94/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 30.07.2024 r.
100.	31.07.2024	95/24	w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydatów na wolne stanowiska urzędnicze: ds. gospodarowania mieniem komunalnym w Referacie Rolnictwa i Ochrony Środowiska i ds. utrzymania mienia i obsługi inwestycji w Referacie Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Obsługi Inwestycji w Urzędzie Gminy Sawin
101.	31.07.2024	96/24	w sprawie udzielenia upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawie wypłaty bonu energetycznego, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji oraz przekazywania informacji
102.	07.08.2024	97/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
103.	07.08.2024	98/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 07.08.2024 r.
104.	12.08.2024	99/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
105.	12.08.2024	100/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 12.08.2024 r.
106.	12.08.2024	102/24	zmieniające zarządzenie w sprawie regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy Sawin z dnia 27 marca 2018 roku
107.	14.08.2024	103/24	w sprawie wprowadzenia Polityki i procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem
108.	29.08.2024	104/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 r.
109.	29.08.2024	105/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 29.08.2024 r.
110.	02.09.2024	106/24	w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej
111.	09.09.2024	107/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
112.	09.09.2024	108/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 09.09.2024 rok
113.	16.09.2024	109/24	sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydatów na wolne stanowisko urzędnicze: ds. gospodarowania mieniem komunalnym w Referacie Rolnictwa i Ochrony Środowiska w Urzędzie Gminy Sawin
114.	20.09.2024	110/24	w sprawie opracowania materiałów planistycznych do projektu budżetu Gminy Sawin na 2025 rok
115.	20.09.2024	110a/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin



			na 20.09.2024 r.
116.	20.09.2024	111/24	w sprawie założeń projektu budżetu Gminy Sawin na 2025 rok
117.	23.09.2024	112/24	w sprawie powołania komisji do przeprowadzania oceny stanu technicznego i wybrakowania sprzętu obrony cywilnej Gminy Sawin.
118.	27.09.2024	113/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
119.	27.09.2024	114/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 27.09.2024 r.
120.	02.10.2024	115/24	zmieniające zarządzenie w sprawie określenia maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia kierowników jednostek budżetowych Gminy Sawin z dnia 8 stycznia 2024 roku
121.	07.10.2024	116/24	w sprawie powołania Gminnej Komisji Urbanistyczno - Architektonicznej
122.	07.10.2024	117/24	zmieniające zarządzenie w sprawie określenia maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia kierowników jednostek budżetowych Gminy Sawin z dnia 8 stycznia 2024 roku
123.	09.10.2024	118/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok.
124.	09.10.2024	119/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 09.10.2024 r.
125.	24.10.2024	120/24	w sprawie upoważnienia Zastępcy Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie do załatwiania spraw w imieniu Wójta Gminy Sawin
126.	25.10.2024	121/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
127.	25.10.2024	122/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 25.10.2024 r.
128.	25.10.2024	123/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 25.10.2024 r.
129.	25.10.2024	124/24	w sprawie zasad (polityki) rachunkowości po aktualizacji
130.	31.10.2024	125/24	w sprawie ustalenia minimalnych stawek czynszu dzierżawnego dla nieruchomości z zasobu gminy Sawin, przeznaczonych na działalność statutową Gminnego Ośrodka Kultury i jego Filii
131.	31.10.2024	126/24	w sprawie powierzenia Dyrektorowi Gminnego Ośrodka Kultury kompetencji do sposobu stanowienia opłat oraz sposobu korzystania z obiektów i urządzeń Gminnego Ośrodka Kultury i jego Filii
132	04.11.2024	127/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok



133.	04.11.2024	128/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 04.11.2024 r.
134.	06.11.2024	129/24	w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy Sawin w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Sawin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok”
135.	07.11.2024	130/24	w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydatów na wolne stanowisko urzędnicze: ds. obsługi podatkowej w Referacie Podatkowym w Urzędzie Gminy Sawin
136.	07.11.2024	131/24	w sprawie upoważnienia Pani Magdaleny Koss — Kierownika Referatu Podatkowego w Urzędzie Gminy Sawin do wydawania decyzji, postanowień i zaświadczeń, podpisywania pism oraz poświadczania za zgodność z oryginałem dokumentów
137.	13.11.2024	136/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 29.12.2023
138.	18.11.2024	137/24	zmieniające zarządzenie w sprawie reorganizacji Urzędu Gminy Sawin i nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Gminy Sawin z dnia 5 maja 2023 roku
139.	18.11.2024	138/24	zmieniające zarządzenie w sprawie reorganizacji Urzędu Gminy Sawin i nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Gminy Sawin z dnia 5 maja 2023 roku
140.	27.11.2024	139/24	w sprawie projektu wieloletniej prognozy finansowej Gminy Sawin na 2025 r.
141.	28.11.2024	140/24	w sprawie organizacji i przeprowadzenia ćwiczenia doskonalącego w Gminie Sawin
142.	29.11.2024	141/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
143.	29.11.2024	142/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 29.11.2024 r.
144.	02.12.2024	143/24	w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy Sawin w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Sawin
145.	13.12.2024	144/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
146.	13.12.2024	145/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 13.12.2024 r.
147.	18.12.2024	146/24	w sprawie powołania Pełnomocnika do spraw Ochrony Informacji Niejawnych z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie powołania Pełnomocnika do



			spraw Ochrony Informacji Niejawnych
148.	18.12.2024	147/24	w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej za 2024 r.
149.	23.12.2024	148/24	w sprawie przyjęcia Procedury przyjmowania zewnętrznych zgłoszeń naruszenia prawa oraz podejmowania działań następnych w Urzędzie Gminy Sawin
150.	30.12.2024	149/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok
151.	30.12.2024	150/24	w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin na 30.12.2024 r.
152.	31.12.2024	151/24	w sprawie upoważnienia pracowników wykonujących czynności w ramach przyjmowania zgłoszeń naruszenia prawa oraz podejmowania działań następnych w Urzędzie Gminy Sawin
153	31.12.2024	152/24	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok

Ryc. 6 Wykaz zarządzeń Wójta Gminy Sawin, wydanych w 2024 r.

Zarządzenia to akty prawa miejscowego za pośrednictwem, których wójt określa sprawy dotyczące organizacji i funkcjonowania urzędu, a także gminnych jednostek organizacyjnych. Są to obligatoryjne formy działania wójta. Za pośrednictwem zarządzeń realizowane są również sprawy z zakresu tzw. kierownictwa wewnętrznego.

Wójt Gminy Sawin (obu kadencji łącznie), realizując swoje ustawowe obowiązki w 2024 r. wydał 153 zarządzeń, czyli o 16 więcej niż w poprzednim roku (137 było wydanych w 2023 r.). Wójt Gminy jest także kierownikiem jednostki, tj. Urzędu Gminy Sawin, w którym na koniec 2024 r. zatrudnionych było **57 pracowników**, natomiast w roku **poprzednim 53**. Strukturę zatrudnienia z podziałem na poszczególne kategorie stanowisk w ujęciu dwuletnim przedstawia poniższa tabela.

	Stanowiska kierownicze	Stanowiska urzędnicze	Stanowiska pomocnicze	Pracownicy obsługi	Pracownicy zatrudnieni z PUP
2024 r.	10	23	3	15	5
2023 r.	7	21	4	15	6

Ryc. 7 Zatrudnienie w Urzędzie Gminy Sawin w latach 2023- 2024.



4. FINANSE GMINY SAWIN W 2024 R.

Polityka finansowa Gminy Sawin realizowana była w oparciu o uchwałę budżetową, corocznie uchwalaną przez Radę Gminy, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków.

Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Budżet Gminy Sawin na 2024 r. został uchwalony Uchwałą Nr LIII/336/23 Rady Gminy Sawin dnia 22 grudnia 2023 r. W budżecie zaplanowano dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu na następującym poziomie:

- Dochody łącznie **41 763 830,19 zł**, w tym:
 - Dochody bieżące: 28 742 320,93 zł, w tym na zadania zlecone: 4 013 165,60 zł,
 - Dochody majątkowe: 13 021 509,26 zł.
- Wydatki łącznie **46 517 546,20 zł**, w tym:
 - Wydatki bieżące: 27 929 077,59 zł, w tym na zadania zlecone: 4 013 165,60 zł,
 - Wydatki majątkowe: 18 588 468,61 zł.

Planowany wynik wykonania budżetu:

- Przychody budżetu: 5 694 956,01 zł,
- Rozchody budżetu: 941 240,00 zł.

W trakcie 2024 r. wprowadzono stosownymi uchwałami Rady Gminy Sawin oraz zarządzeniami Wójta Gminy Sawin zmiany w planie dochodów i wydatków budżetu gminy w związku ze zmianami w dotacjach celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami. Zmiany dotyczyły: pomocy społecznej, świadczeń wychowawczych, edukacji, bieżących zmian kwot wynikających z zadań własnych gminy, pozyskania dofinansowania ze środków z budżetu Unii Europejskiej, środków otrzymanych z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy, a także środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

- Dochody łącznie: **47 826 772,53 zł**, w tym:
 - Dochody bieżące: 35 542 589,31 zł, w tym zadania zlecone: 6 346 674,34 zł,
 - Dochody majątkowe: 12 284 183,22 zł.
- Wydatki łącznie: **52 434 239,98 zł**, w tym:
 - Wydatki bieżące: 35 135 103,37 zł, w tym zadania zlecone: 6 346 674,34 zł,
 - Wydatki majątkowe: 17 299 136,61 zł.

Planowane dochody w 2024 r. zrealizowano w 79,11%, wydatki w 79,40%, przychody w 100%, rozchody również w 100%.



4.1. Dochody

Ogólna kwota dochodów zaplanowana w 2024 r. w wysokości 47 826 772,53 zł na 31 grudnia 2024 r. została zrealizowana w kwocie 37 835 498,31 zł, co stanowi 79,11% rocznych dochodów. Ze zrealizowanej sumy dochodów na dochody majątkowe i inwestycyjne przypada kwota 3 479 119,30 zł, co stanowi 28,32% planowanych dochodów majątkowych. Dochody związane z wykonaniem zadań bieżących zamknęły się kwotą 34 356 379,01 zł, co stanowi 96,66% planowanych dochodów bieżących na 2024 r. Z sumy zrealizowanych dochodów bieżących kwota 6 292 095,06 zł wykorzystana została na sfinansowanie zadań zleconych. Poniższe zestawienie przedstawia realizację planu dochodów sklasyfikowaną wg działów klasyfikacji budżetowej. Realizację planu dochodów w 2024 r. przedstawia poniższa tabela:

Dział	Nazwa działu	Plan dochodów po zmianach [zł]	Dochody wykonane na 31.12.2024 r. [zł]	Wykonanie [%]
010	Rolnictwo i łowiectwo	8 145 302,40	2 314 209,13	28,41
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	291 360,00	248 576,26	85,32
600	Transport i łączność	5 351 199,03	3 154 848,90	58,96
700	Gospodarka mieszkaniowa	647 710,00	413 516,02	63,84
720	Informatyka	130 904,00	130 904,40	100,00
750	Administracja publiczna	256 445,82	233 928,46	91,22
751	Urzędy naczelnych organów	169 251,00	169 251,00	100,00
752	Obrona narodowa	500,00	500,00	100,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	5 439,13	5 439,13	100,00
756	Dochody osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	6 651 955,21	6 056 017,40	91,04
758	Różne rozliczenia	16 868 132,23	16 868 132,50	100,00
801	Oświata i wychowanie	1 512 927,82	1 445 786,47	95,56
851	Ochrona zdrowia	100,00	0,00	0,00
852	Pomoc Społeczna	2 163 989,15	2 121 240,17	98,02
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	131 040,00	131 040,00	100,00
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	137 118,80	137 118,80	100,00
855	Rodzina	3 463 083,19	3 324 710,73	96,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 722 807,80	1 080 278,94	62,70
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	177 506,55	0,00	0,00
SUMA:		47 826 772,53	37 835 498,31	79,11

Ryc. 8 Realizacja planu dochodów Gminy Sawin w 2024 r.



Uzyskane dochody z tytułu sprzedaży mienia gminy przedstawiają się następująco:

18 560,00 zł	• działka Nr 2514 o pow. 0,70 ha w Sawinie
4 734,00 zł	• działka Nr 130/1o pow. 115 m ² we wsi Bukowa Mała
29 793,00 zł	• działka Nr 174 o pow. 1,1033 ha położona we wsi Podpakule
5 818,00 zł	• złom, w tym samochód Fiat Ducato

Ryc. 9 Uzyskane dochody z tytułu sprzedaży mienia Gminy Sawin w 2024 r.

4.2. Wydatki

Ogólna kwota wydatków zaplanowana na 2024 r. w wysokości 52 434 239,98 zł na 31 grudnia 2024 r. została zrealizowana w kwocie 41 634 345,76 zł, co stanowi 79,40% planowanych wydatków. Ze zrealizowanej sumy na wydatki majątkowe i inwestycje przypada kwota 7 366 268,94 zł, co stanowi 42,58% planowanych wydatków majątkowych na 2024 r. Wydatki związane z wykonaniem zadań bieżących zamknęły się kwotą 34 268 076,82 zł, które stanowią 97,53% planowanych wydatków bieżących na 2024 r. z sumy zrealizowanych wydatków bieżących kwota 6 292 095,06 zł wykorzystana została na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Zrealizowana suma wydatków bieżących obejmuje:

14 259 233,49 zł	• wynagrodzenia i składki
8 328 631,85 zł	• wydatki na realizację zadań statutowych
6 539 981,09 zł	• dotacje z budżetu gminy
4 428 217,80 zł	• świadczenia na rzecz osób fizycznych
531 384,48 zł	• obsługa długu
180 628,11 zł	• wydatki na programy finansowane z udziałem środków (europejskich, zagranicznych), o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych

Ryc. 10 Wydatki bieżące Gminy Sawin w 2024 r.

Szczegółowa realizacja planu wydatków wg działów, rozdziałów, paragrafów przedstawiona została w sprawozdaniu z wykonania budżetu, udostępniona na stronie internetowej Gminy Sawin.



Realizacja planu wydatków w 2024 r. wg działów:

Dział	Nazwa działu	Plan wydatków po zmianach [zł]	Wydatki wykonane na 31.12.2024 r. [zł]	Wykonanie [%]
010	Rolnictwo i łowiectwo	10 806 357,39	3 812 932,14	35,28
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną , gaz i wodę	146 700,00	142 456,28	97,11
600	Transport i łączność	7 430 588,69	5 280 888,98	71,07
700	Gospodarka mieszkaniowa	371 539,00	272 065,26	73,23
710	Działalność usługowa	600,00	506,30	84,38
720	Informatyka	130 904,40	19 018,26	14,53
750	Administracja publiczna	6 467 039,60	6 371 956,46	98,53
751	Urzędy naczelnych organów	169 251,00	169 251,00	100,00
752	Obrona narodowa	500,00	500,00	100,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	288 719,13	274 742,27	95,16
757	Obsługa długu publicznego	535 000,00	531 384,48	99,32
801	Oświata i wychowanie	13 991 998,90	13 762 258,67	98,36
851	Ochrona zdrowia	120 550,45	86 857,10	72,05
852	Pomoc Społeczna	4 650 196,15	4 436 297,72	95,40
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	154 624,00	154 624,00	100,00
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	225 225,79	189 209,22	84,01
855	Rodzina	3 646 683,19	3 591 588,86	98,49
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 212 266,54	1 669 430,06	75,46
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	868 495,75	669 120,77	77,04
926	Kultura fizyczna	217 000,00	199 257,93	91,82
SUMA:		52 434 239,98	41 634 345,76	79,40

Ryc. 11 Realizacja planu wydatków Gminy Sawin w 2024 r.

Każdego roku budżetowego ważną rolę odgrywają realizowane zadania inwestycyjne jednoroczne, jak i wieloletnie. Według zawartych w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 r. Gmina Sawin zaplanowała wydatki na ten cel w kwocie 1 820 169,85 zł, rzeczywiste wydatki poniesione to kwota 1 818 865,14 zł, czyli wykonanie stanowi 99,93%. Wydatki na zadania inwestycyjne poniesione w 2024 r. w sposób szczegółowy prezentuje następująca grafika.



19 583,26 zł	•modernizacja świetlicy wiejskiej w Bukowie Wielkiej (fundusz sołecki)
17 500,00 zł	•budowa wiaty przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Chutcze (fundusz sołecki), w tym środki własne 1 000,00 zł
467,00 zł	•modernizacja świetlicy wiejskiej na terenie sołectwa Malinówka (fundusz sołecki)
19 516,00 zł	•rewitalizacja Parku w Sawinie (fundusz sołecki)
1 680 178,64 zł	•przebudowa drogi gminnej nr 104524L w miejscowości Bukowa Wielka i 104532L w miejscowości Radzanów
62 985,74 zł	•modernizacja Szkoły Podstawowej w Bukowie Wielkiej
18 634,50 zł	• kontener KP-15 wraz z plandeką

Ryc. 12 Wydatki na zadania inwestycyjne Gminy Sawin w 2024 r.

Wydatki na przedsięwzięcia ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej realizowane w 2024 r.

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Plan Wydatków na 2024 r. [zł]	Wykonanie [zł]	Wykonanie [%]
1.	Przebudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Sawin	2 689 440,00	1 983 540,14	73,75
2.	Budowa wodociągów na terenach niezwodociagowanych na terenie Gminy Sawin Część 1, zadanie nr 1- Sawin Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Sawin, Bachus, Chutcze	4 130 861,46	150 093,00	3,63
3.	Budowa ścieżki rowerowej na trasie szlaku turystycznego Chełm -Włodawa	4 750 324,58	2 616 678,52	55,08
4.	Modernizacja ujęcia wody w Sawinie	2 520 903,27	294 681,15	11,69
5.	Wymiana opraw oświetleniowych w Gminie Sawin	433 960,00	0,00	0,00



6.	Budowa żłobka w miejscowości Sawin	91 200,00	91 200,00	100,00
7.	Zakup samochodu osobowego typu mikrobus 9- osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych z przeznaczeniem na potrzeby SDS w Sawinie	195 000,00	194 684,00	99,84
8.	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej Gminy Sawin	24 600,00	24 600,00	100,00
9.	Budowa bazy sportowo – edukacyjnej w formule zaprojektuj i wybuduj- przebudowa stadionu na bazę	80 000,00	77 490,00	96,86
10.	Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sawin	16 974,00	0,00	0,00
11.	Modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej	50 000,00	0,00	0,00
12.	Modernizacja infrastruktury wodociągowej	50 000,00	23 370,00	46,74
13.	Termomodernizacja budynków Gminnego Ośrodka Kultury	75 000,00	27 552,00	36,74
14.	Budowa garażu przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Łukówek	31 969,11	0,00	0,00
15.	Modernizacja infrastruktury usług integracji społecznej Gminy Sawin	65 000,00	51 675,00	79,50
16.	Opracowanie dokumentacji oraz montaż oświetlenia ulicznego w miejscowości Czulczyce Kolonia	11 848,20	11 839,99	99,93
17.	Renowacja zbiorowej mogiły wojennej w miejscowości Krobonosz	150 000,00	0,00	0,00
18.	Cyberbezpieczny samorząd	111 886,14	0,00	0,00
	Wydatki majątkowe:	15 478 966,76	5 547 403,80	35,84
1.	Remont drogi gminnej Nr 104521L we wsi Sajczyce	414 071,90	408 963,98	98,77
2.	Cyberbezpieczny samorząd	19 018,26	19 018,26	100,00
	Wydatki bieżące:	433 090,16	427 982,24	98,82
	RAZEM:	15 912 056,92	5 975 386,04	37,55

Ryc. 13 Wydatki na przedsięwzięcia ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej realizowane przez Gminę Sawin w 2024 r.



4.3. Dotacje udzielone przez Gminę Sawin

W 2024 r. Gmina Sawin na realizację zadań publicznych udzieliła łącznie dotacji na kwotę **6 539 981,09 zł**.
Udzielone dotacje przez Gminę Sawin w 2024 r. szczegółowo przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Nazwa instytucji, zadania		Kwota [zł]	
1.	Miasto Chełm	pomoc osobom uzależnionym	7 500,00	
		schronisko dla zwierząt	17 000,00	
2.	Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie		350 930,40	
3.	Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie		213 173,98	
4.	Klub Sportowy Sawena Sawin	zadania z zakresu kultury fizycznej	115 000,00	
5.	OSP		4 750,00	
6.	Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Sawinie		1 350,00	
7.	Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym "Edukator" w Łomży	Bukowa Wielka	5 830 276,71	2 412 533,62
8.		Czułczyce		1 824 940,03
9.		Wólka Petryłowska		1 592 803,06
SUMA:			6 539 981,09	

Ryc. 14 Dotacje udzielone przez Gminę Sawin w 2024 r.

Z analizy powyższych danych wynika, iż prawie 90%, tj. kwota 5 830 276,71 zł udzielanych przez gminę dotacji przypada na Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym "Edukator" w Łomży, które jest organem prowadzącym dla 3 szkół na terenie Gminy Sawin: w Bukowie Wielkiej, Czułczycach i Wólce Petryłowskiej. Na powyższą kwotę składają się dotacje z zakresu:

- dotacji dla szkół podstawowych,
- dotacji dla oddziałów przedszkolnych,
- dotacji na specjalną organizację nauki,
- dotacji na wczesne wspomaganie rozwoju dziecka,
- dotacji celowej na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych.



4.4. Pozyskane środki zewnętrzne

W 2024 r. Gmina Sawin pozyskała nw. środki zewnętrzne:

3 221 568,00 zł	• KPO Maluch+
18 367,56 zł	• Urząd Wojewódzki, Fundusz Pracy
50 500,00 zł	• Urząd Wojewódzki, dofinansowanie wynagrodzeń pracownikom pomocy społecznej (dodatek motywacyjny)
93 537,00 zł	• Urząd Wojewódzki, dodatek motywacyjny dla jednostek
19 950,00 zł/18 382,00 zł	• Program Pojacyk Polskiej Akcji Humanitarnej, wsparcie żywnościowe na rok szkolny 2023/2024 oraz 2024/2025
34 100,00 zł	• Urząd Wojewódzki, świadczenia usług opiekuńczych 75+
1 003 163,18 zł	• Aneks Nr 2 do umowy z 06.11.2023 r. dot. budowy drogi gminnej Nr 104524L w miejscowości Bukowa Wielka i Nr 104532L Radzanów
28 864,00 zł	• Urząd Wojewódzki, wsparcie rodziny
53 300,00 zł	• Urząd Wojewódzki, posiłek w szkole i w domu
61 920,00 zł	• Urząd Wojewódzki, Senior+
14 704,74 zł	• WFOŚiGW, dotacja na demontaż i utylizację zabestu
506 245,08 zł	• Promesa na wymianę opraw oświetleniowych z Rządowego Funduszu Polski Ład

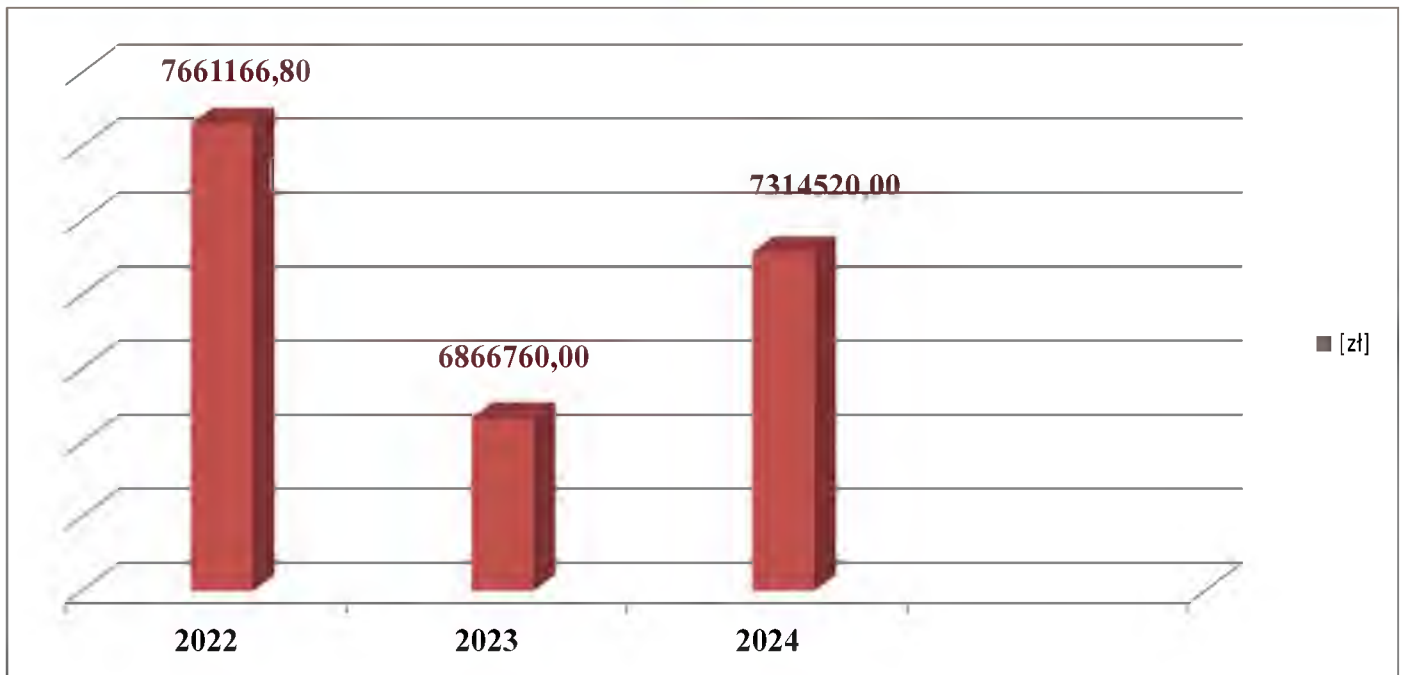
Ryc. 15 Wykaz pozyskanych przez Gminę Sawin środków zewnętrznych w 2024 r.

4.5. Stan zadłużenia

Gmina Sawin na dzień 31 grudnia 2024 r. posiada zadłużenie z tytułu pobranych kredytów i pożyczek długoterminowych w łącznej kwocie **7 314 520,00 zł**, które stanowi 15,29% w stosunku do planowanych dochodów ogółem. Kwota zadłużenia obejmuje:

- kredyt długoterminowy w BS w Sawinie w wysokości **2 374 000,00 zł** (spłata do 2031 r.),
- kredyt długoterminowy w BOŚ w Chełmie w wysokości **1 389 000,00 zł** (spłata do 2027 r.),
- obligacje komunalne w Banku PEKAO S.A. w wysokości **3 551 520,00 zł** (spłata do 2029 r.).

Stan zadłużenia na przestrzeni trzech ostatnich lat obrazuje rycina nr 16.



Ryc. 16 Stan zadłużenia Gminy Sawin na przestrzeni ostatnich lat.

Stan należności niepodatkowych w wartości nominalnej na dzień **31 grudnia 2024 r.** wynosi łącznie **1 134 562,64 zł**, w tym z tytułu:

L.p.	Rodzaj należności niepodatkowych	Kwota [zł]
1.	opłata za wodę	2 564,27
2.	wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych za wodę	60,00
3.	najmu lokali użytkowych i czynszu za grunty gminne	11 664,73
4.	opłata z tytułu energii elektrycznej i centralnego ogrzewania	7 069,59
5.	opłata za ścieki	6 684,99
6.	opłata za odbiór nieczystości stałych	65 065,00
7.	opłaty za zarząd i użytkowanie wieczyste	13 509,43
8.	odpłatności uczniów i młodzieży za obiady	2 499,82
9.	zaliczki alimentacyjne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego	991 010,59
10.	grzywny i kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	15 936,00
11.	opłata za korzystanie z wychowania przedszkolnego	406,62
12.	opłata eksploatacyjna	18 075,60
13.	wpływy z kosztów upomnienia	16,00
SUMA:		1 134 562,64

Ryc. 17 Stan należności niepodatkowych Gminy Sawin na 31 grudnia 2024 r.

Gmina Sawin nie posiada zobowiązań wymagalnych na dzień **31 grudnia 2024 r.**

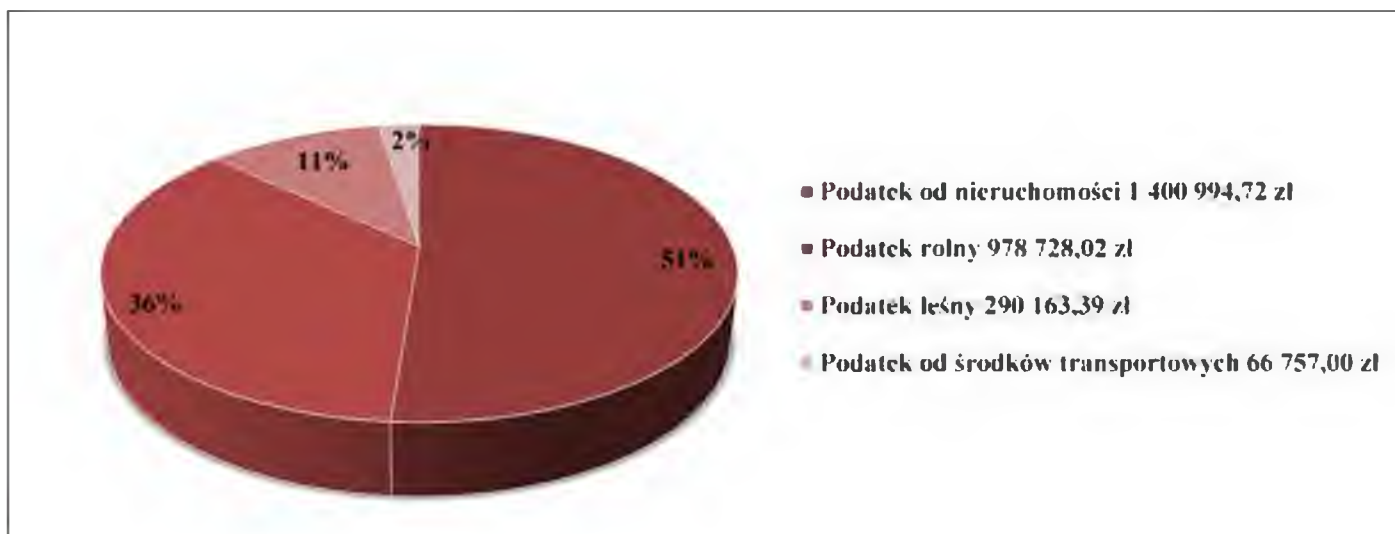


5. PODATKI LOKALNE W 2024 R.

Dochody z tytułu podatków lokalnych, tj. z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od środków transportowych w Gminie Sawin wyniosły łącznie **2 736 643,13 zł**, co stanowiło 7,23% dochodów gminnych. W stosunku do roku poprzedniego były one wyższe o **129 885,62 zł**, czyli o **prawie 5%** (w 2023 r. osiągnęły poziom 2 606 757,48 zł).

Największe dochody w strukturze dochodów podatkowych stanowią wpływy z podatku od nieruchomości. Podstawą do naliczania podatku od nieruchomości na 2024 r. była Uchwała Nr XLI/269/22 Rady Gminy Sawin z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Sawin (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2022 r. poz. 6348). Na podstawie tego aktu osiągnięto dochód z podatku od nieruchomości w wysokości **1 400 994,72 zł**, który stanowił **51,20%** dochodów podatkowych. Drugim, co do wielkości dochodem podatkowym w 2024 r. w strukturze dochodów podatkowych był podatek rolny w wyniku, którego budżet gminy został zasilony na kwotę **978 728,02 zł**, co stanowiło **35,76%** wszystkich dochodów podatkowych w gminie. Podatek rolny naliczany był na podstawie podjętej Uchwały Nr LII/327/23 Rady Gminy Sawin z dnia 29 listopada 2023 r. na terenie gminy Sawin (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2023 r. poz. 7147). Wpływy z podatku leśnego natomiast wyniosły **290 163,39 zł**, co stanowiło **10,60%** w strukturze dochodów podatkowych. Podatek leśny był naliczany w oparciu o Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2023 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2023 r. (M.P. z 2023 r. poz. 1130).

Najmniejszym w strukturze podatków lokalnych podatkiem był podatek od środków transportowych, który w 2024 r. naliczano na podstawie Uchwały Nr I/10/18 Rady Gminy Sawin z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Sawin (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2018 r. poz. 5730). Dzięki temu do budżetu gminy wpłynęło **66 757,00 zł**, co stanowiło **2,44%** wszystkich podatków. Strukturę wpływów podatkowych przedstawia poniższa grafika.



Ryc. 18 Wpływy budżetowe z tytułu podatków lokalnych w 2024 r.



Rada Gminy Sawin, zgodnie z przyjętą metodą, systematycznie korzysta z uprawnienia do obniżenia maksymalnych stawek podatkowych (ogłoszonych przez GUS oraz Ministerstwo Finansów) w zakresie wszystkich podatków z wyjątkiem podatku leśnego. Podobna praktyka stosowana jest również w innych samorządach. Jednakże wskutek tych działań, w odniesieniu do podatku rolnego, podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych możemy mówić o utracie dochodów za 2024 r. w łącznej wysokości 1 103 131,72 zł, z tego:

- w podatku od nieruchomości 615 971,57 zł;
- w podatku rolnym 375 623,98 zł;
- w podatku od środków transportowych 111 536,17 zł.

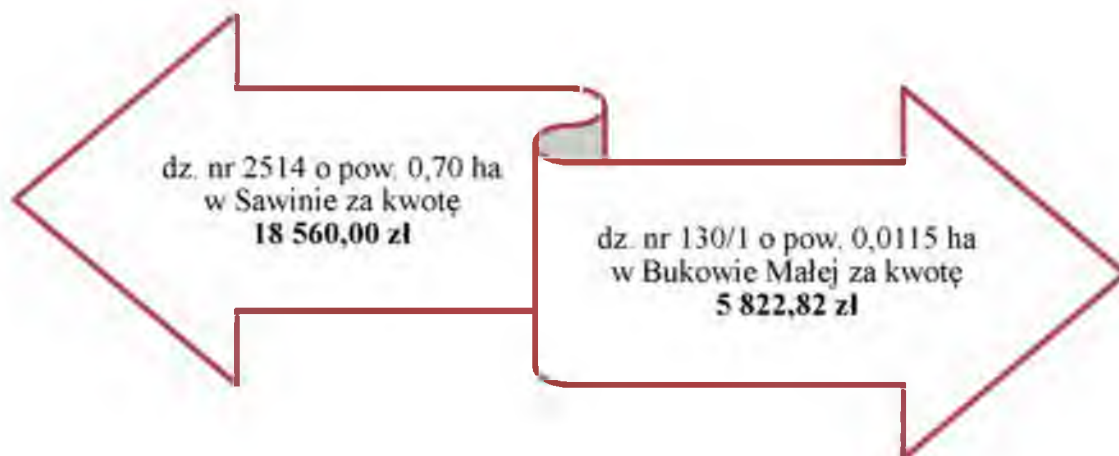
Stan należności z tytułu wszystkich podatków samorządowych na dzień 31 grudnia 2024 r. stanowi kwotę **118 670,46 zł** i w rozbiciu na poszczególne rodzaje podatku przedstawia się następująco:

L.p.	Rodzaj należności podatkowych	Kwota [zł]
1.	Podatek od nieruchomości	71 685,49
2.	Podatek rolny	42 303,47
3.	Podatek leśny	4 675,50
4.	Podatek od środków transportowych	6,00
SUMA:		118 670,46

Ryc. 19 Stan należności podatkowych Gminy Sawin na 31 grudnia 2024 r.

6. MIENIE KOMUNALNE

W 2024 r. wskutek gospodarowania zasobami komunalnymi Gmina Sawin sprzedała na rzecz osób fizycznych dwie niezabudowane nieruchomości gruntowe, tj. działkę położoną w Sawinie i w Bukowie Małej o łącznej powierzchni 0,7115 ha, uzyskując z tego tytułu wpływy budżetowe w wysokości 24 382,82 zł. W 2024 r. z mienia Gminy Sawin w wyniku modernizacji gruntów ubyła również nieruchomość nr 207 o pow. 0,17 ha w Łukówku oznaczona jako „dr”, ponieważ jej odpowiednikiem były inne nieruchomości drogowe.



Ryc. 20 Sprzedaż nieruchomości gminnych w 2024 r.



Dokonano także sprzedaży w trybie przetargowym działki rolno - leśnej, oznaczonej nr ewidencyjnym 174 w Podpakulu o pow. 1,1033 ha za kwotę 29 793,00 zł. Otrzymane środki ze sprzedaży zasiliły budżet gminy w grudniu 2024 r., natomiast akt notarialny został sporządzony na początku 2025 r. i formalnie w dacie sporządzenia umowy gmina przestała być właścicielem przedmiotowej nieruchomości.

W 2024 r. Gmina Sawin nabyła z mocy prawa, nieodpłatnie prawo własności:

- 2 działek drogowych w Tomaszówce,
- 1 działki rolno - leśnej w Tomaszówce,
- 8 działek drogowych w Czulczycach-Kolonii,
- 1 działki drogowej w Sawinie,
- 1 działki rolnej w Przysiółku.

Do ewidencji mienia komunalnego w 2024 r. wpisano **13 nieruchomości o łącznej powierzchni 2,5637 ha**. Gmina Sawin realizuje Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Sawin na lata 2001 – 2025 przyjęty Uchwałą Nr XX/141/20 Rady Gminy Sawin z dnia 25 września 2020 r. Zasoby mieszkaniowe i lokalowe Gminy Sawin na dzień 31 grudnia 2024 r. przedstawiono poniżej.



Ryc. 21 Stan zasobów mieszkaniowych i lokalowych Gminy Sawin.

W użyczenie osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej było oddanych **25 nieruchomości** położonych w Sawinie, Sajczycach, Łowczy, Bukowej Małej, Bukowie Wielkiej cz. II, Chutczu, Czulczycach, Krobonoszy-Kolonii, Łukówku, Malinówce, Radzanowie, Serniawach oraz Wólce Petryłowskiej. Gmina Sawin oddała w dzierżawę od dnia 1 listopada 2024 r. **11 świetlic wiejskich** dla Gminnego Ośrodka Kultury na prowadzenie działalności statutowej.



Według stanu na 31 grudnia 2024 r. gmina posiadała **15 umów najmu lokali użytkowych oraz 54 umowy dzierżawy gruntów komunalnych**, wydierżawiając łącznie powierzchnię **28,6076 ha**. Stan mienia komunalnego na koniec 2024 r. przedstawia poniższa grafika.



Ryc. 22 Nieruchomości gruntowe będące we władaniu Gminy Sawin w 2024 r.

6.1. Cmentarze i groby wojenne

Na terenie Gminy Sawin istnieją cmentarze i groby wojenne z różnych okresów historycznych:

Powstania Styczniowego	• cmentarz w Sawinie przy ul. Klitne • mogiła w Bachusie
I wojny światowej	• cmentarze w: Bukowie Małej, Bukowie Wielkiej, Czulczycach Kolonii, Łowczy, Petryłowie
II wojny światowej	• mogiła zbiorowa w Krobonoszy • groby w Łukówku, Sawinie oraz na cmentarzach parafialnych w Przysiółku i Sawinie.

Ryc. 23 Wykaz cmentarzy i grobów wojennych, znajdujących się na terenie Gminy Sawin.

W 2024 r. wykonano prace porządkowe związane z bieżącym utrzymaniem tych obiektów, polegające głównie na wykoszeniu terenu cmentarzy wojennych.

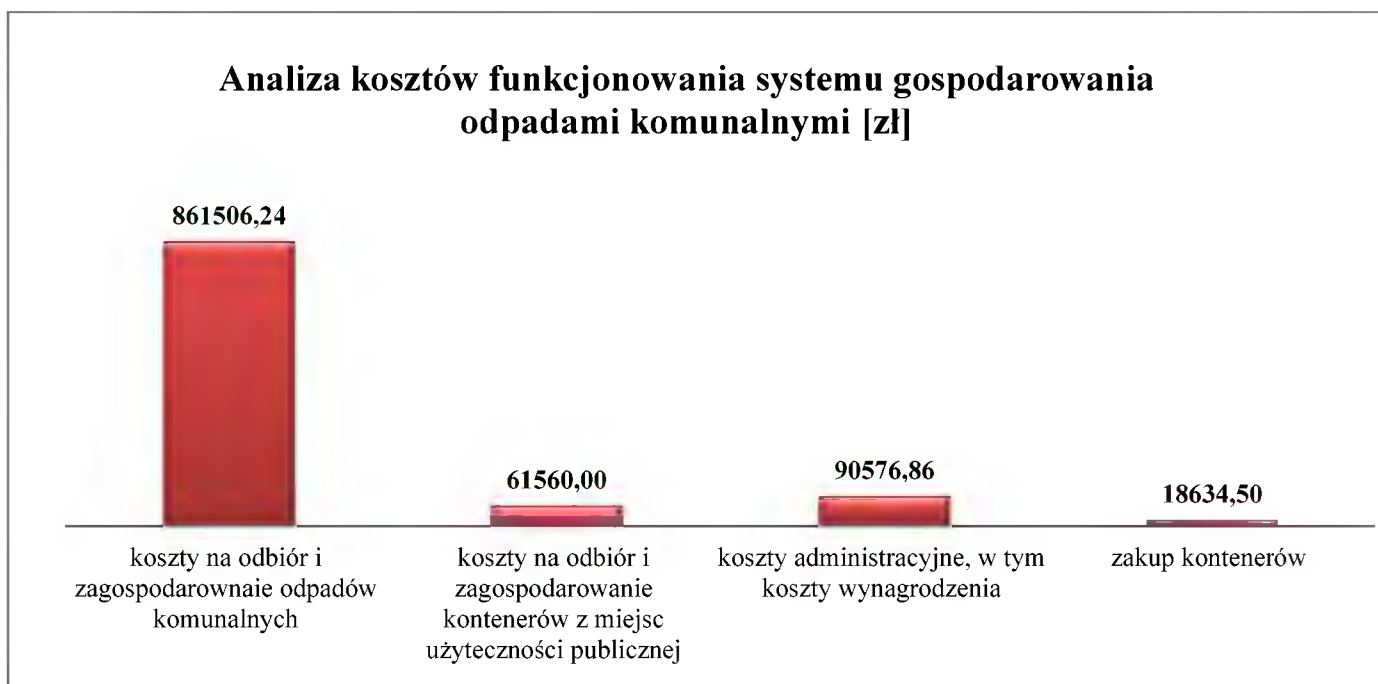


7. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Gmina Sawin w dniu 17 stycznia 2024 r. zawarła umowę na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z firmą „AZART” Jan Kwiatkowski ul. Kolejowa 1C, 22-100 Chełm w okresie od 17 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

Wykonawca zobowiązał się do odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych przekazywanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Sawin, a także odpadów przekazywanych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK) w Malinówce.

Realizując zapisy art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.) z pobranych opłat gmina zobowiązana jest pokryć koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.



Ryc. 24 Struktura kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Sawin.

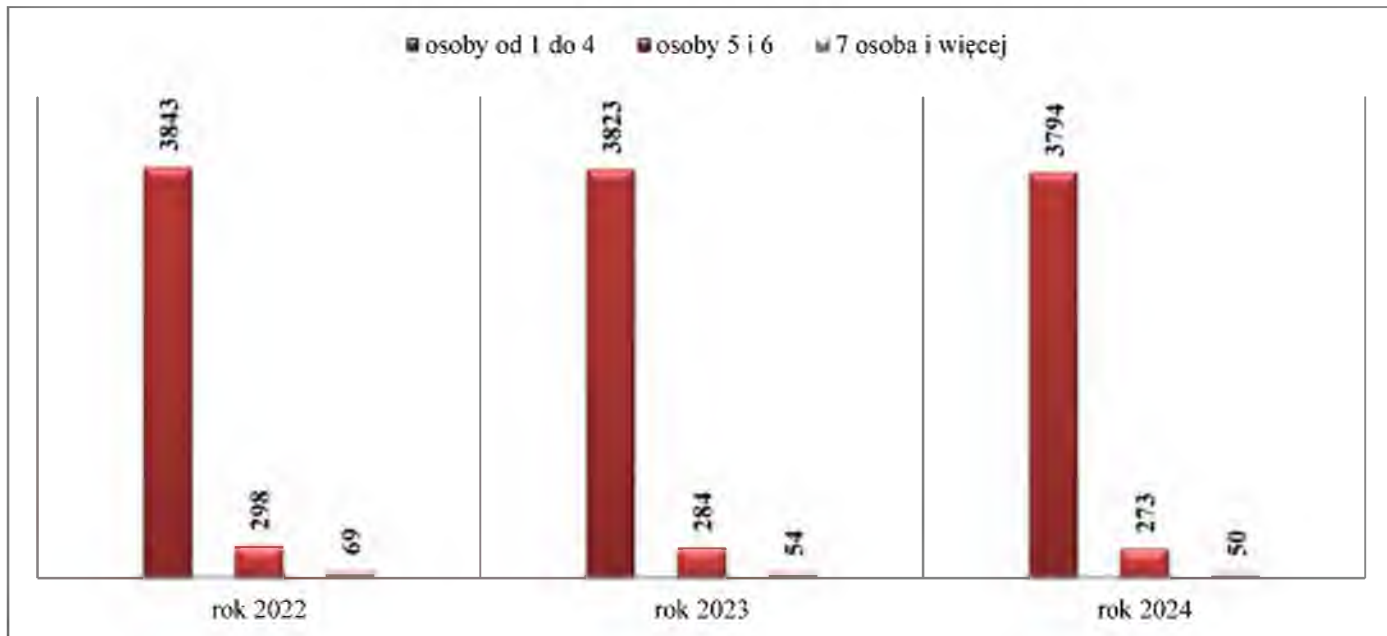
Z powyższego wykresu wynika, iż głównym kosztem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Sawin jest koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych. Innym kosztem, ale ściśle związanym z odbiorem odpadów jest koszt utylizacji odpadów z PSZOK. Pozostałe koszty administracyjne to koszty związane z obsługą systemu gospodarki odpadami:

- wynagrodzenie pracownika,
- licencja i konserwacja systemów informatycznych,
- zakup materiałów,
- edukacja ekologiczna.



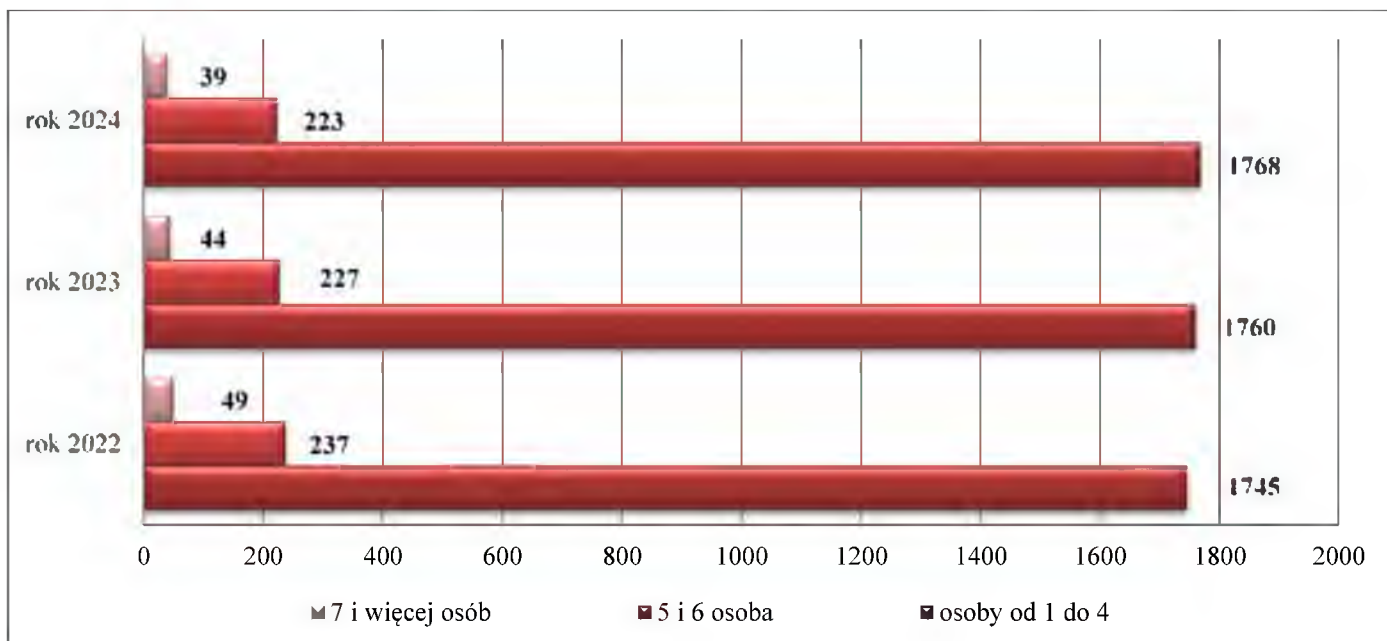
Według stanu na 31 grudnia 2024 r. liczba zameldowanych osób na terenie Gminy Sawin wynosiła **5 205**. Liczba osób zgłoszonych w deklaracjach w sprawie ustalenia opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wynosiła **4 117**.

Liczebność osób w gospodarstwie domowym wg podziału na podkategorie obrazuje poniższy wykres.



Ryc. 25 Liczebność osób w gospodarstwie domowym wg podziału na podkategorie w Gminie Sawin.

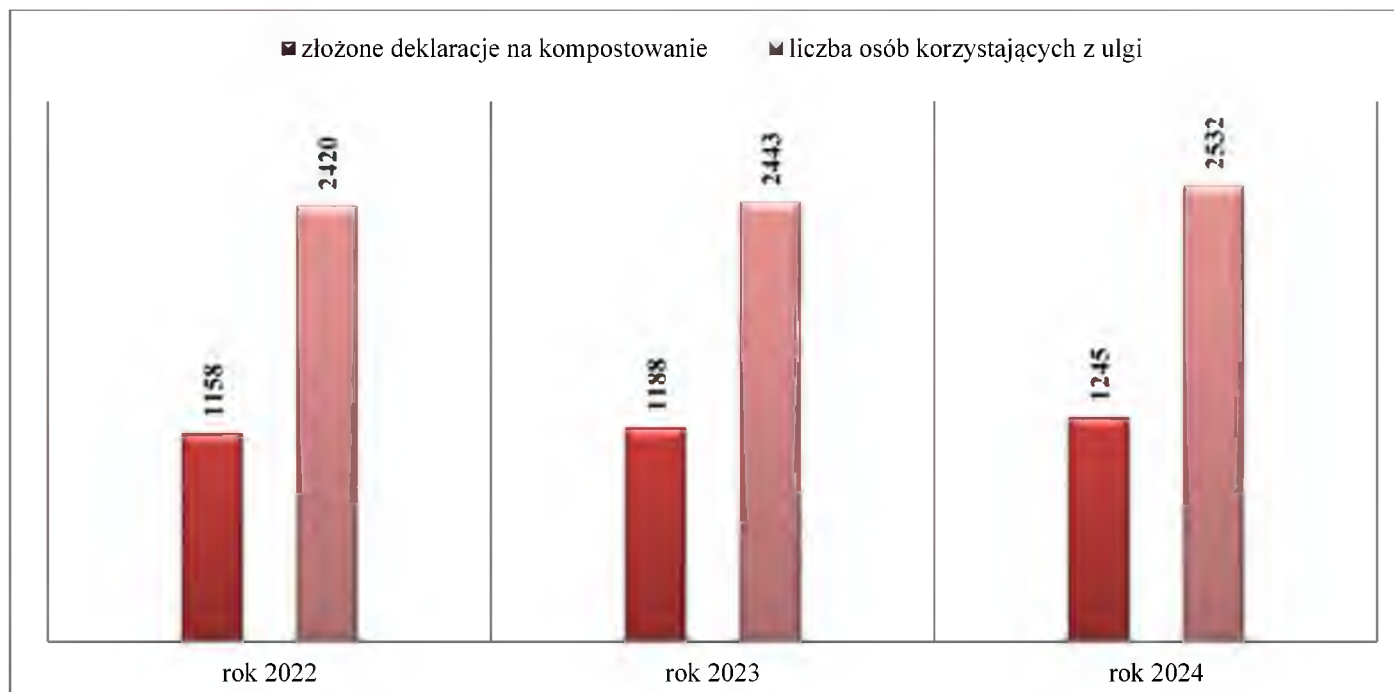
Liczba gospodarstw domowych wg liczebności osób na przestrzeni trzech lat prezentuje poniższy wykres.



Ryc. 26 Liczba gospodarstw domowych wg liczebności osób w Gminie Sawin.



Uchwałą Rady Gminy Sawin Nr XXX/198/21 z dnia 2 listopada 2021 r. w Gminie Sawin została wprowadzona ulga z tytułu kompostowania odpadów biodegradowalnych, z której w 2024 r. korzystało **2532 osoby**.



Ryc. 27 Deklaracje złożone z zastosowaniem ulgi z tytułu kompostowania odpadów biodegradowalnych na przestrzeni trzech lat.

Nadmienić należy, iż przyjmuje się szacunkową wartość 217,8750 kg na 1 mieszkańca zagospodarowaną w kompostownikach w 2024 r. W 2023 r. wartość ta wynosiła 195,3240 kg, natomiast w 2022 r. było to aż 281,1100 kg.

Ilość odebranych odpadów i sposób ich zagospodarowania przekłada się na informację o osiągniętym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, która jest przekazywana co roku do Marszałka Województwa Lubelskiego w sprawozdaniu wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Poziomy recyklingu jakie Gmina Sawin osiągnęła w latach poprzednich oraz wymagany ustawowy poziom recyklingu przedstawia się następująco:

Rok	Wymagany poziom recyklingu	Osiągnięty poziom recyklingu przez Gminę Sawin
2022 r.	25,00%	39,50%
2023 r.	35,00%	39,19%
2024 r.	45,00%	45,80%

Ryc. 28 Poziom recyklingu osiągnany przez Gminę Sawin na przestrzeni trzech ostatnich lat.

Osiągnięte poziomy recyklingu pozwalają stwierdzić, że jakość i ilość selektywnie zebranych odpadów jest w gminie zadowalająca.



W 2024 r. z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do budżetu gminy wpłynęło **746 633,22 zł**, natomiast wydatkowano kwotę **1 032 277,60 zł**.

Poniższa tabela w sposób zbiorczy prezentuje ilość i rodzaj odpadów odbieranych od mieszkańców Gminy Sawin.

L.p.	Kod i rodzaj odpadów	2022 r.	2023 r.	2024 r.
		Ilość [Mg]		
1	15 01 01 opakowania z papieru i tektury	22,10	14,30	21,40
2	15 01 06 zmieszane odpady opakowaniowe	148,42	189,66	196,88
3	15 01 07 opakowania ze szkła	101,79	123,39	84,22
4	20 01 08 odpady kuchenne ulegające biodegradacji	14,00	35,88	2,96
5	20 01 99 inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popioły z gospodarstw domowych	95,40	82,02	74,90
6	20 02 01 odpady ulegające biodegradacji	75,54	43,74	81,38
7	20 02 03 inne odpady nieulegające biodegradacji	20,84	24,68	25,08
8	20 03 01 niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	374,04	299,12	296,11
9	20 03 07 odpady wielkogabarytowe	21,34	16,42	7,52
Suma odpadów odebranych w danym roku od mieszkańców		873,47	829,21	790,45

Ryc. 29 Odpady odbierane od mieszkańców w 2024 r.

Do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów przyjmowane są dostarczone przez mieszkańców indywidualnie i na własny koszt, selektywnie zebrane odpady komunalne pochodzące z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Sawin. Do 2024 r. żadne odpady nie były ograniczone ilościowo, a odbiór i zagospodarowanie odpadów z PSZOK odbywa się w ramach poniesionej przez właściciela nieruchomości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rodzaj i ilość przyjmowanych odpadów w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów w Malinówce przedstawia się następująco:

L.p.	Kod i rodzaj odpadów	2022 r.	2023 r.	2024 r.
		Ilość [Mg]		
1	15 01 06 zmieszane odpady opakowaniowe	0,00	0,28	12,84
2	16 01 03 zużyte opony	11,34	9,04	12,376
3	17 01 01 gruz betonowy (czysty)	0,00	0,00	10,52
4	17 01 07 materiały ceramiczne takie jak płytki	0,00	0,00	0,74



	łazienkowe, ceramiczne elementy wyposażenia			
5	17 02 03 materiały budowlane zawierające tworzywa sztuczne	0,00	0,00	4,24
6	17 03 80 odpadowa papa	0,00	0,00	2,74
7	17 06 04 materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,00	0,00	3,26
8	20 01 02 szkło	0,00	0,70	2,82
9	20 01 23* urządzenia zawierające freon	0,00	2,898	0,00
10	20 01 35* zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,00	1,361	1,78
11	20 01 36 zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,00	3,31	4,29
12	20 01 99 inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popioły z gospodarstw domowych	0,00	0,00	2,42
13	20 02 01 odpady ulegające biodegradacji	0,00	0,18	1,36
14	20 03 07 odpady wielkogabarytowe	22,82	7,70	20,22
Suma odpadów przyjętych w danym roku w PSZOK:		34,16	25,469	79,606

* odpady niebezpieczne w katalogu odpadów.

Ryc. 30 Odpady przyjmowane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów w Malinówce.

8. DOKUMENTY PLANISTYCZNE I STRATEGICZNE W REALIZACJI

W 2024 r. podjęto szereg działań, których celem było rozpoczęcie prac nad dokumentami planistycznymi i strategicznymi Gminy Sawin. Od wielu lat nie podejmowano aktywności, by opracować narzędzia, które zdiagnozują faktyczną sytuację społeczno-gospodarczą jednostki, a także które będą podstawą do wnioskowania o środki zewnętrzne w przyszłości. Podjęto również działania, by otworzyć Gminę Sawin na możliwości, jakie niosą ze sobą odnawialne źródła energii. Intensywne prace rozpoczęły się w drugiej połowie 2024 r.

Pierwszym istotnym dokumentem jest **Strategia Rozwoju Gminy Sawin na lata 2025-2035**. O jej opracowaniu zdecydowali Radni Gminy Sawin podejmując Uchwałę IV/15/24 z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Sawin na lata 2025-2035. W wyniku zapytania ofertowego wyłoniono wykonawcę na wykonanie dokumentu.





W dniu 22 sierpnia 2024 r. podpisano umowę z firmą Utila. Wykonanie przedmiotu umowy nastąpi w trzecim kwartale 2025 r. W ubiegłym roku wykonano diagnozę oraz przeprowadzono warsztaty diagnostyczne i strategiczne (Ryc. 31 i 32).

Zajęcia odbyły się na początku grudnia. W wyniku przeprowadzonych prac już w drugim kwartale 2025 r. projekt strategii zostanie poddany konsultacjom społecznym. Od 1 stycznia 2026 r. strategia będzie miała kluczowe znaczenie w prowadzeniu polityki przestrzennej w gminie. W wyniku reformy planowania przestrzennego z dnia 24 września 2023 r. wprowadzono wymóg przygotowania i przyjęcia przez wszystkie gminy długoterminowej strategii związanej z zagospodarowaniem przestrzennym. Ostatnia Strategia Rozwoju Gminy Sawin na lata 2008-2015 została przyjęta Uchwałą Nr V/27/11 Rady Gminy Sawin w styczniu 2011 r. z aktualizacją Strategii Rozwoju Gminy Sawin na lata 2015-2020 z sierpnia 2014 r.



Ryc. 32 Warsztaty dot. opracowania dokumentów strategicznych i diagnostycznych.



Ryc. 33 Ulotka informująca o naborze wniosków do Planu.

Kolejnym zadaniem było **Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sawin na lata 2024-2030**. Gmina Sawin w swojej historii po raz pierwszy przystąpiła do sporządzenia tego dokumentu, który nie tylko uporządkuje i pozwoli zaplanować przyszłe działania, ale również pomoże pozyskać Gminie Sawin dodatkowe środki finansowe z Funduszy Europejskich. Pod koniec 2024 r. przeprowadzono diagnozę delimitacyjną, a następnie na przełomie grudnia 2024 r. oraz stycznia 2025 r. zostały przeprowadzone konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały Rady Gminy Sawin w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Sawin. Prace nad programem zakończą się w ostatnim kwartale 2025 r. Realizacją zadania zajmuje się Instytut Badawczy IPC Sp. z o. o. z Wrocławia.

Trzecim, niezwykle istotnym dokumentem, była Uchwała Rady Gminy Sawin Nr IV/16/24 z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia **Planu Ogólnego**. Była to jedna z pierwszych podjętych uchwał w powiecie chełmskim dotycząca rozpoczęcia prac nad tym aktem prawa miejscowego. Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2023 r. zobowiązała gminy do przyjęcia planów ogólnych, które będą nowym narzędziem planistycznym i zastąpią studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W dniu 10 września 2024 r. w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego została zawarta umowa na opracowanie przedmiotowego dokumentu. W okresie od października do listopada 2024 r. składane były wnioski do planu (Ryc. 33), których wpłynęło 96 szt. Planowany termin zakończenia prac szacuje się na drugi kwartał 2026 r.



W związku z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została ograniczona do momentu przyjęcia planu ogólnego. Jednak na podstawie art. 67 ust. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) możliwa jest zmiana miejscowego planu pod odnawialne źródła energii bez stwierdzenia zgodności ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy. Rada Gminy Sawin wychodząc naprzeciw przystąpiła do opracowania zmian miejscowego planu podejmując uchwały:

- Nr VIII/39/24 Rady Gminy Sawin z dnia 25 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin dla terenów elektrowni słonecznej w obrębach ewidencyjnych Czulczyce Małe, Czulczyce Duże, Czulczyce-Kolonia, Krobonosz-Kolonia, Sajczyce oraz biogazowni w obrębie ewidencyjnym Sawin,
- Nr VIII/38/24 Rady Gminy Sawin z dnia 25 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin dla terenów elektrowni słonecznej w obrębach ewidencyjnych Łukówek oraz Bachus.

Rozpoczęcie procedury planistycznej oraz wyłonienie wykonawcy zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin nastąpi w 2025 r.



Ryc. 34 Dokumenty planistyczne i strategiczne w realizacji.

9. INWESTYCJE

W 2024 r. realizowano wiele kluczowych zadań inwestycyjnych, które będą kontynuowane przez najbliższe lata. Na niektóre z nich mieszkańcy czekali od lat, ponieważ należą one do zadań z zakresu zaspokajania podstawowych zbiorowych potrzeb lokalnej ludności.

We wrześniu 2024 r. Gmina Sawin podpisała umowę z firmą ANAIDA Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie na realizację zadania pod nazwą „**Budowa bazy sportowo-edukacyjnej w formule zaprojektuj**



i wybuduj”. Wartość inwestycji to prawie 9 milionów zł, z czego 90% stanowi dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład „Program Inwestycji Strategicznych”. Zaplanowano boisko trawiaste (Ryc. 34), boisko typu „Orlik”, boisko wielofunkcyjne, rozbudowę trybun w części zadaszonych, budowę bieżni lekkoatletycznej. Projekt obejmuje także wykonanie strefy rekreacji dla wszystkich mieszkańców, w postaci: urządzenia fitness, placu zabaw dla dzieci starszych i młodszych oraz placu do „street workout”. Jeden z najważniejszych obiektów tej inwestycji to nowy budynek na potrzeby obsługi kompleksu, z pomieszczeniami szatni, sali szkoleń, sanitariatów oraz dużej siłowni. Całość inwestycji zakończy się w drugiej połowie



Ryc. 35 Boisko sportowe.

2026 r.



Ryc. 36 Informacja o dofinansowaniu.

środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (Ryc. 36). Inwestycja obejmuje budowę nowych zbiorników, modernizację techniczną budynku ujęcia wody, wymianę urządzeń, modernizację systemów filtracyjnych oraz zwiększenie wydajności ujęcia. W chwili obecnej zakończono roboty ziemne i fundamentowe niezbędne do montażu zbiorników. Planowane zakończenie inwestycji to koniec 2025 r.

„Budowa ścieżki rowerowej na trasie szlaku turystycznego Chelme – Włodawa przy drodze wojewódzkiej nr 812 na terenie Gminy Sawin” to nazwa kolejnej inwestycji. Umowa zawarta z wykonawcą DROGMOST z Chelma została przedłużona ze względu na fakt, że Lubelski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego w Lublinie decyzją nr ZBS-XVI.7740.1.2024.a z dnia 26.06.2024 r. i decyzją nr ZBS-XVI.7740.1.2024.a z dnia 26.06.2024 r. nałożył na inwestora - Gminę Sawin obowiązek wykonania określonych czynności i robót budowlanych w celu doprowadzenia prac do stanu zgodnego z prawem. W związku z tym, wystąpiła konieczność wykonania zmian w dokumentacji projektowej oraz opracowania dodatkowych rozwiązań zamiennych, wymagających uzgodnień z organami administracji państwowej i samorządowej, organami administracji architektoniczno-budowlanej, zarządcami



i właścicielami uzbrojenia terenu. W celu zapewnienia wypełnienia warunków umowy Gmina Sawin uzyskała pozytywną opinię wydaną przez Prezesa Rady Ministrów na wydłużenie terminu zakończenia inwestycji oraz ważności promesy nr: Edycja2/2021/7988/Polski Ład. Data zakończenia inwestycji planowana jest na drugą połowę 2025 r.

W lipcu ubiegłego roku zakończono roboty związane z przebudową drogi w ramach zadania „**Przebudowa drogi gminnej nr 104524L w miejscowości Bukowa Wielka i 104532L w miejscowości Radzanów od km 0+000 do km 1+100, gmina Sawin**”. W ramach zadania wykonano łącznie przebudowę odcinka o długości 1100 m i szerokości jezdni z betonu asfaltowego 5,00 m wraz z poboczami umocnionymi kruszywem o szerokości 0,75 m.

Wykonawcą robót była firma PREF-BET Wytwórnia Mas Bitumicznych, Betonu i Prefabrykatów Sp. z o. o. z siedzibą w Pawłowie. Wartość zadania wyniosła ogółem 1 680 178,64 zł, z czego kwota 1 003 163,18 zł stanowi dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (Ryc. 37).

W maju 2024 r. zakończono również inwestycję drogową pod nazwą: „**Remont drogi gminnej nr 104521L we wsi Sajczyce - gmina Sawin**”. W ramach zadania wykonano remont odcinka drogi o łącznej długości 1590 m i szerokości 3 m (Ryc. 38). Wykonawcą robót było Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Lubartów S.A. Łączna wartość inwestycji wyniosła: 404 763,98 zł, z czego 202 381,99 zł stanowiły środki z dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.



Ryc. 37 Informacja o dofinansowaniu.



Ryc. 38 Remont drogi w Sajczycach.



10. WNIOSKOWANIE O ŚRODKI ZEWNĘTRZNE W 2024 R.

W 2024 r. pomimo realizacji wielu kluczowych inwestycji na terenie Gminy Sawin, udało się zawniekskować o środki zewnętrzne na wykonanie kolejnych zadań.

Wśród nich można wyróżnić dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na zadanie pn. „**Budowa drogi gminnej nr 122259L w miejscowości Sawin ul. Topolowa od km 0+000 do km 0+577**”. Kwota dofinansowania wynosi: 694 081,02 zł, zaś środki własne z budżetu gminy wynoszą: 462 720,68 zł. Łączna wartość inwestycji to: 1 156 801,70 zł.

Złożono również wnioski do naboru KPOD.03.06-IP.11-001/25 w ramach Inwestycji B1.1.4 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) „**Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej**”. Obecnie wnioski są w ocenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie na termomodernizację mają szansę dostać świetlice wiejskie w miejscowości **Serniawy** (wartość zadania: 560 091,00 zł, wnioskowana kwota dofinansowania: 453 358,00 zł), **Sajczyce** (wartość zadania: 456 808,00 zł, wnioskowana kwota dofinansowania: 369 389,00 zł) oraz **Krobonosz-Kolonia** (wartość zadania: 676 848,00 zł, wnioskowana kwota dofinansowania: 548 283,00 zł).

Do trwającej inwestycji pod nazwą: „**Przebudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Sawin, gm. Sawin**” złożono wniosek w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO), który jest w ocenie Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie. Wartość zadania opiewa na kwotę 10 026 553,36 zł, zaś wnioskowana kwota dofinansowania: wynosi 5 000 000,00 zł.

Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej to kolejne zadanie w ramach, którego planowana jest **przebudowa i wyposażenie budynku przedszkola w miejscowości Sawin**. Wartość zadania opiewa na kwotę: 2 294 250,00 zł, zaś wnioskowana kwota dofinansowania: 1 995 000,00 zł. Wniosek złożony i rozpatrzony pozytywnie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. Obecnie zadanie jest w trakcie realizacji.

11. PROGRAM „CZyste Powietrze”

Urząd Gminy Sawin w 2024 r. uczestniczył w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze”. Prowadził punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób fizycznych, które wyrażają chęć skorzystania z dofinansowania z tego programu. W 2024 r. wpłynęły do urzędu 22 wnioski o dofinansowanie. Złożone wnioski dzielimy na trzy poziomy finansowania:

1. Poziom podstawowy, który nie przekracza 135 000,00 zł dochodu rocznie, tj. 30% dofinansowania – zostało złożonych 6 wniosków.
2. Poziom podwyższony 70%, który nie przekracza na jednoosobową rodzinę 2 651,00 zł, a na wieloosobową 1 894,00 zł – złożono 8 wniosków.
3. Poziom najwyższy 100%, który nie przekracza na jednoosobową rodzinę 1 526,00 zł, a na wieloosobową 1 090,00 zł – złożono 9 wniosków



W ramach programu planowany jest zakup i montaż:

- 10 pomp ciepła o podwyższonym standardzie,
- 1 kotłownia gazowa,
- 3 instalacje elektryczne,
- 2 piece zgazowujące drewno,
- 5 pieców na pellet,
- 13 instalacji fotowoltaicznych.

W złożonych 22 wnioskach o dofinansowanie, 14 wniosków jest złożonych na pełną termomodernizację budynków. Wartość dofinansowania dla wszystkich wniosków może wynieść **ok. 1 600 000,00 zł.**

12. OŚWIATA

12.1. Organizacja szkół

W 2024 r. Gmina Sawin była organem prowadzącym dla Przedszkola Samorządowego i Szkoły Podstawowej w Sawinie. Stan organizacji szkół podstawowych i przedszkoli z podziałem na poszczególne jednostki w roku szkolnym 2024/2025 obrazują poniższe tabele.

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów/ wychowanków	w tym:								
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Szkoła Podstawowa w Sawinie i oddział „0”	12	226	13	30	28	24	24	33	26	21	27
Przedszkole Samorządowe w Sawinie	4	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło danych: System Informacji Oświatowej, stan na 30 września 2024 r.

Ryc. 39 Stan organizacji szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sawin w roku szkolnym 2024/2025.

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów/ wychowanków	w tym:								
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Szkoła Podstawowa w Bukowie Wielkiej i oddział „0”	11	67	24	5	5	3	9	6	6	4	5
Szkoła Podstawowa w Czułczycach i oddział „0”	9	64	24	5	5	4	6	5	6	3	6



Szkoła Podstawowa w Wólce Petryłowskiej i oddział „0”	8	40	9	0	5	4	8	4	1	6	3
Razem:	28	171	57	10	15	11	23	15	13	13	14

Źródło danych: System Informacji Oświatowej, stan na 30 września 2024 r.

Ryc. 40 Stan organizacji szkół podstawowych prowadzonych przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator” w Łomży w roku szkolnym 2024/2025.

W roku szkolnym 2024/2025, w stosunku do roku szkolnego 2023/2024 sieć przedszkoli i szkół podstawowych nie uległa zmianie i zabezpieczała w pełni aktualne potrzeby mieszkańców gminy. W szkole prowadzonej przez gminę naukę pobierało 4 dzieci, w tym 1 z przedszkola posiadające orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, dla których prowadzono zajęcia rewalidacyjne. Dodatkowo w Przedszkolu Samorządowym i w oddziale przedszkolnym przy Szkole Podstawowej w Sawinie 5 dzieci objęto wczesnym wspomaganie rozwoju na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Nazwa szkoły/placówki	Liczba uczniów	
	z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	z opinią o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka
Szkoła Podstawowa w Sawinie z oddziałem przedszkolnym	3	2
Przedszkole Samorządowe w Sawinie	1	3
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Bukowie Wielkiej z oddziałem przedszkolnym	6	1
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Człyczkach z oddziałem przedszkolnym	0	0
Szkoła Podstawowa w Wólce Petryłowskiej z oddziałem przedszkolnym	1	0

Ryc. 41 Liczba uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, stan na 30 września 2024 r.

Uczniowie (wychowankowie), o których mowa w powyższej tabeli przyczyniają się do otrzymywania przez placówki oświatowe dodatkowych subwencji, pozwalających na realizację specjalnych potrzeb edukacyjnych. Za 2024 r. w szczególności możemy wyróżnić:



*dotyczy ucznia, który uczęszczał do jednostki oświatowej do sierpnia 2024 r.

Ryc. 42 Wyszczególnienie otrzymanych w 2024 r. przez poszczególne jednostki oświatowe subwencji dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

12.2. Kadra i system doskonalenia zawodowego

W roku szkolnym 2024/2025 w przedszkolu i szkole podstawowej prowadzonej przez Gminę Sawin pracowało 34 nauczycieli oraz 18 pracowników administracji i obsługi. Stan zatrudnienia obrazuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Zatrudnienie		w tym:			
			nauczyciele		pozostali	
	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
Zespół Szkół w Sawinie	50,65	52	32,65	34	18	18

Ryc. 43 Zatrudnienie w roku szkolnym 2024/2025 (stan na dzień 30 września 2024 r.).

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w 2024 r. zgodnie z wymogami prawa i potrzebami poczyniono nakłady w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Na doskonalenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli wydatkowana została kwota **27 231,87 zł**.

W ramach środków na doskonalenie zawodowe w Zespole Szkół w Sawinie przeprowadzono szkolenia dla rady pedagogicznej z zakresu:

- bezpieczeństwa w sieci,
- sprawowania opieki nad dziećmi i młodzieżą,

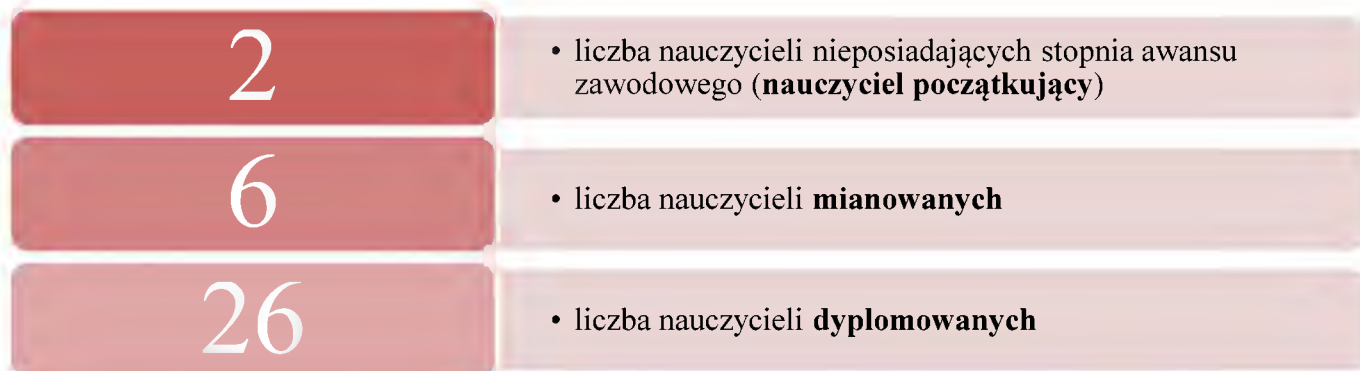


- rozwoju kompetencji ruchowych uczniów,
- standardów ochrony małoletnich,
- skutecznej komunikacji,
- oceniania kształtującego jako skutecznego sposobu przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie,
- wspierania dobrostanu dzieci i młodzieży,
- edukacji zdrowotnej dzieci i młodzieży,
- kształtowania myślenia analitycznego,
- wzmocnienia poczucia własnej wartości,
- mnemotechniki.

Dodatkowo udzielono dofinansowania dla nauczycieli z tytułu opłat za szkolenia dotyczące:

- dyscypliny w grupie przedszkolnej,
- stymulacji traktu ustno-twarzowego,
- kinezylogii edukacyjnej – metodą Dennisona,
- studiów podyplomowych z integracji sensorycznej z terapią ręki,
- delegacji dla nauczycieli uczestniczących w szkoleniach stacjonarnych.

Wszyscy zatrudnieni nauczyciele, według stanu na 30 września 2024 r., posiadali wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym. Stan w zakresie posiadanych stopni awansu zawodowego nauczycieli obrazuje poniższa grafika. Warto nadmienić, iż stopniem zawodowym nauczyciela dyplomowanego legitymowało się **26 nauczycieli, tj. 76,47%** spośród ogółu zatrudnionych.



Ryc. 44 Stopnie awansu zawodowego nauczycieli w 2024 r.

12.3. Realizacja zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów i szkół

W 2024 r. realizowano szereg zadań wynikających z ustawowych obowiązków gminy na rzecz uczniów i szkół. Najważniejszym zrealizowanym zadaniem gminy było zabezpieczenie na odpowiednim poziomie szkołom prowadzonym przez gminę środków finansowych na prowadzenie działalności, w tym na wynagrodzenia pracowników i eksploatację budynków komunalnych. Drugim istotnym zadaniem o charakterze oświatowym gminy jest obowiązek dowożenia do szkół uczniów niepełnosprawnych oraz tych zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół, wynikający z brzmienia art. 32 ustawy z dnia 14 grudnia



2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm). Poniższa grafika, w sposób obrazowy, przedstawia stan realizacji tego obowiązku.



Ryc. 45 Dowożenie uczniów do szkół w 2024 r.

12.4. Stypendia

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 90b i art. 90m ustawy z 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2024 r. 750 z późn. zm.) o systemie oświaty wspomagano uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie zarówno szkół podstawowych, jak i szkół ponadpodstawowych, którzy zamieszkują na terenie gminy. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy określone było w kwocie 600 zł na członka rodziny. Stypendia szkolne przyznawane były w zależności od dochodu rodziny i zgodnie z regulaminem **w kwocie od 204,60 zł do 229,40 zł miesięcznie**. Zasiłki szkolne były wypłacane jednorazowo w kwocie **od 200,00 zł do 600,00 zł**. Na powyższe zadanie wykorzystano dotację z budżetu Wojewody Lubelskiego w kwocie **135 000,00 zł**, środki własne w kwocie **10 340,80 zł**, a także środki z Funduszu Pomocy w kwocie **768,80 zł**.

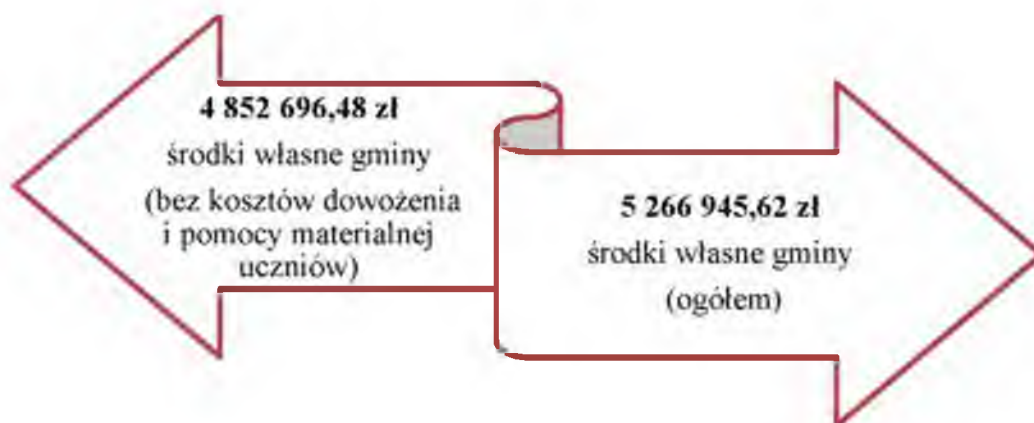
Na stypendia motywacyjne w 2024 r. gmina przeznaczyła ogółem **6 000,00 zł**. Stypendium w kwocie **200,00 zł** przyznano **30 uczniom**.

W związku z Uchwałą Nr XVII/119/20 Rady Gminy Sawin z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie regulaminu udzielania stypendiów dla uzdolnionych uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Sawin w 2024 r. wpłynęło 18 wniosków o przyznanie stypendium dla uzdolnionych uczniów. Na stypendia gmina przeznaczyła kwotę **4 000,00 zł**. Stypendia przyznano **12 uczniom**, pozostałe wnioski były odmownie rozpatrzone, z uwagi brak spełnienia warunków uprawniających do utrzymania środków finansowych.



12.5. Źródła finansowania zadań oświatowych

Gmina Sawin, ogółem na oświatę wydatkowała w 2024 r., kwotę **12 734 387,94 zł**, w tym na realizację zadań oświatowych w Zespole Szkół w Sawinie kwotę **6 902 761,23 zł**, natomiast w trzech szkołach stowarzyszeniowych kwotę **5 831 626,71 zł**. Z dokładnej analizy wynika, że **63%** tych wydatków było pokrywane z subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań własnych w sektorze oświaty obejmujących oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, a także z dochodów osiągniętych z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w oddziałach przedszkolnych, odpłatności za posiłki dzieci i młodzieży oraz wpływu z usług za dowożenie uczniów do szkół. Natomiast **37%** wydatków związanych z realizacją zadań oświatowych pokrywane były ze środków własnych gminy, co za 2024 r. stanowi kwotę:



Ryc. 46 Wydatki na oświatę pokrywane ze środków własnych Gminy Sawin za 2024 r.

W sposób znaczący na wysokość ponoszonych kosztów na realizację zadań oświatowych w gminie wpływa wysokość wskaźnika zwiększającego, który w rzeczywistości oznacza w jakiej wysokości gmina zobligowana jest do pokrywania wydatków oświatowych w szkołach podstawowych z własnych źródeł (poza otrzymaną subwencją). Wskaźnik zwiększający to wskaźnik przedstawiający o jaki procent wydatki bieżące danego samorządu na dany typ szkoły przewyższają kwotę subwencji oświatowej przewidzianej na dany typ szkoły.

Wyliczenie tego współczynnika pozwala na dostosowanie kwoty dotacji do specyfiki i potrzeb danej szkoły. Przy obliczeniu ww. wskaźnika uwzględnia się m.in. typ szkoły, liczbę uczniów oraz specyficzne potrzeby edukacyjne, takie jak kształcenie specjalne. Jego prawidłowe obliczenie jest niezbędne do zapewnienia adekwatnego finansowania placówek edukacyjnych, których organem prowadzącym nie jest jednostka samorządu terytorialnego. Wyliczenie wskaźnika zwiększającego wymaga uwzględnienia kilku elementów, a mianowicie:

- określenia, czy placówka jest szkołą publiczną, niepubliczną, specjalną itp.
- analizy wydatków poniesionych przez samorząd na daną szkołę w poprzednim roku budżetowym,
- sprawdzenia kwoty przewidzianej na ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla danego typu szkoły,
- podzielenia wydatków bieżących przez kwotę przewidzianą w subwencji, co daje wartość wskaźnika zwiększającego.



Algorytm wyliczenia wskaźnika zawiera art. 14 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Na terenie Gminy Sawin wskaźnik zwiększający w 2024 r. liczony był na podstawie wydatków bieżących wykonanych oraz uzyskanej subwencji w 2023 r. w Szkole Podstawowej w Sawinie i **wyniósł 1,467**.

Wskaźnik zwiększający wykorzystywany jest do naliczenia dotacji dla szkół prowadzonych przez Stowarzyszenie „Edukator”.

Finansowanie zadań oświatowych we wszystkich placówkach oświatowych, funkcjonujących na terenie Gminy Sawin z podziałem na poszczególne kategorie obrazuje poniższa grafika.

48 251,31 zł	• dotacja na zakup podręczników i ćwiczeń dla uczniów wszystkich szkół
477 606,17 zł	• dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowywanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego
7 066 733,00 zł	• subwencja oświatowa na realizację zadań oświatowych
5 811 018, 33 zł	• dotacja dla szkół prowadzonych przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym "Edukator" w Łomży
34 844,00 zł	• środki z Funduszu Pomocy w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie na realizację zadań oświatowych

Ryc. 47 Wyszczególnienie źródeł finansowania zadań oświatowych w 2024 r. w Gminie Sawin.

13. INNE ZADANIA PUBLICZNE

13.1. Ochrona przeciwpożarowa

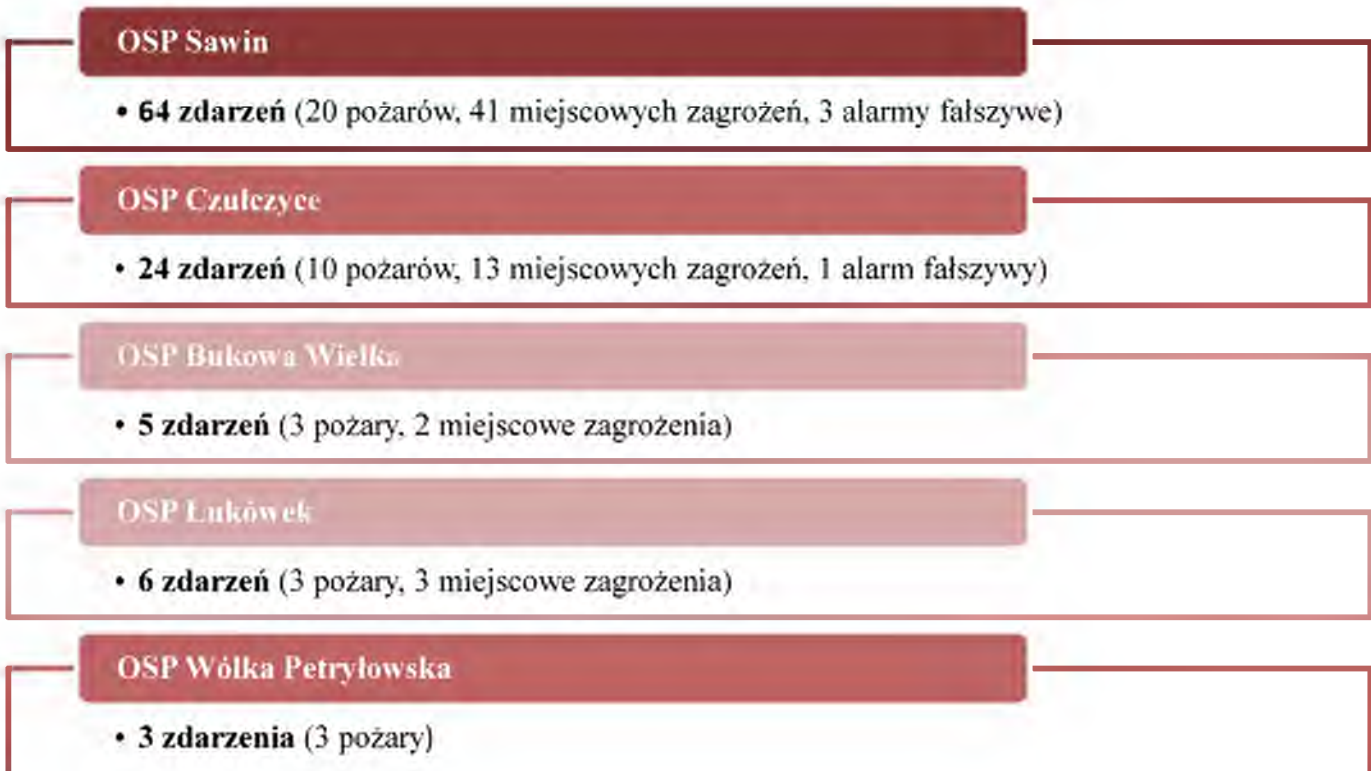
Ochronę przeciwpożarową Gminy Sawin sprawuje Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie przy znaczącym wsparciu jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Na terenie Gminy Sawin działa 9 jednostek OSP w tym: 6 typu „S” (S – oznacza samochód gaśniczy na wyposażeniu) w Sawinie, Czulczycach, Bukowie Wielkiej, Łukówku, Wólce Petryłowskiej, Serniawach i 3 typu „M” (M – motopompa na wyposażeniu) w Krobonoszy, Łowczy, Malinówce. OSP Sawin i OSP Czulczyce są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Jednostki są wyposażone w 5 samochodów ratowniczo – gaśniczych ze zbiornikami na wodę oraz 4 tzw. lekkie służące do przewozu osób i sprzętu ratowniczo – gaśniczego.

Jednostki zrzeszają 223 członków zwyczajnych, w tym 207 mężczyzn i 16 kobiet. W 2024 r. na obszarze Gminy Sawin zanotowano 102 zdarzenia, w tym pożary – 39, miejscowe zagrożenia – 59, alarmy fałszywe – 4. Na terenie Gminy Sawin nastąpił wzrost liczby zdarzeń o 2 (2,6%) w porównaniu z rokiem 2023 (pożarów: wzrost o 100%, miejscowych zagrożeń: spadek o 19,7%, alarmów fałszywych: wzrost o 3).



Poszczególne jednostki uczestniczyły w likwidacji zdarzeń, według poniższej grafiki:



Ryc. 48 Wyszczególnienie zdarzeń zarejestrowanych w 2024 r. w Gminie Sawin.

Strażacy OSP uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Komendę Miejską PSP w Chełmie:

- szkolenie podstawowe: 1 strażak z OSP Sawin, 5 strażaków z OSP Czulczyce, 2 strażaków z OSP Łowcza oraz 3 strażaków z OSP Łukówek;
- szkolenie kierowców-konserwatorów: 1 strażak z OSP Czulczyce oraz 1 strażak z OSP Wólka Petryłowska.
- szkolenie dla kierujących działaniami ratowniczymi tzn. dowódców OSP: 1 strażak z OSP Sawin.

Jednostki OSP pozyskały środki zewnętrzne na działalność statutową w wysokości **55 460,00 zł** z następujących źródeł:

- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – 3 360,00 zł,
- Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej – 8100,00 zł,
- Lokalnej Grupy Działania PROMENADA S12 – 4000,00 zł,
- Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego – 40 000,00 zł.

Wydatki budżetowe gminy na działalność **9 jednostek OSP w 2024 r. stanowiły kwotę 274 742,27 zł.**



13.2. Bezpieczeństwo publiczne

Posterunek Policji w Sawinie wykonuje całokształt zadań służbowych wynikających z zakresu czynności oraz bieżących planów na obszarze Gminy Sawin.

W 2024 r. w Gminie Sawin wykryto **23 przestępstwa** (znaczny spadek względem zeszłego roku - 49 przestępstw). Z roku na rok obserwuje się wzrost przestępstw gospodarczych takich jak oszustwa internetowe oraz cyberprzestępstwa. Najczęściej dzieje się to na portalach internetowych/aukcyjnych gdzie poszkodowani dokonują zakupów, przekazują pieniądze za zakupiony przedmiot na konto bankowe, a kontakt z sprzedawcą się urywa i ostatecznie nie otrzymują zamówionego produktu.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym klasyfikuje się na takim samym poziomie jak w ubiegłym roku. Odnotowano 5 wypadków drogowych oraz 13 kolizji drogowych na terenie Gminy Sawin. Wzrost wystąpił w kategorii przestępstw drogowych, a dokładniej kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości.

W 2024 r. odnotowano także 1 przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, 2 przestępstwa narkotykowe oraz wzrosły przestępstwa uchylania się od obowiązku alimentacyjnego.

W efekcie realizowanych przedsięwzięć przeprowadzono 42 postępowania wyjaśniające o wykroczenia. W toku represjonowania sprawców w drodze postępowania mandatowego nałożono 597 grzywien (294 w 2023 r.).

Ponadto dzielnicowi w ciągu roku przeprowadzili spotkania z dziećmi i młodzieżą na terenie gminy, takie jak: „Bezpieczny pierwszak”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku”, „Narkotyki i dopalacze” oraz „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym”. Były to działania profilaktyczne i edukacyjne, mające na celu przekazać wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa.

13.3. Zadania obronne

W grudniu 2024 r. zgodnie z „Wykazem ćwiczeń obronnych na 2024 r” w Gminie Sawin odbyło się ćwiczenie doskonalące organizowane przez Wójta Gminy Sawin pt. **„Kierowanie Urzędem Gminy Sawin w czasie podwyższonej gotowości obronnej państwa”**.

Głównym celem ćwiczenia było:

- doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów i podejmowanie decyzji w oparciu o ocenę sytuacji i przyjęte procedury,
- zgrywanie elementów systemu obronnego na terenie gminy,
- sprawdzenie procedury uruchamiania oraz funkcjonowania Stałego Dyżuru w jednostce,
- doskonalenie formy i sposobu zbierania danych,
- przygotowanie i organizacja przemieszczenia na Zapasowe Miejsce Pracy.



14. FUNDUSZ SOŁECKI

Fundusz sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego. To środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia i są zadaniami własnymi gminy. Podczas zebrań wiejskich, mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje o przeznaczeniu środków. Ustawą z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.) wprowadzono zestandaryzowany system wsparcia inicjatyw lokalnych, który umożliwia realizację ważnych społecznie przedsięwzięć na terenie danego sołectwa. Zgodnie z unormowaniami ustawy o wysokości środków przeznaczonych dla danego sołectwa decyduje liczba mieszkańców sołectwa, według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy. Rada gminy natomiast rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz, podejmując uchwałę, w której wyraża na to zgodę. Rada Gminy Sawin na kanwie podjętej Uchwały Nr XXIV/158/17 z dnia 24 marca 2017 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki zdecydowała o tym fakcie.

W 2024 r. na realizację funduszu sołeckiego przeznaczono łącznie kwotę 524 196,23 zł, fundusz został zrealizowany w 85,80%, wydatkując kwotę 449 776,05 zł, co szczegółowo obrazuje poniższa tabela.

L.p.	Sołectwo	Nazwa zadania	Przeznaczone środki [zł]	Wykonanie [zł]	Wykonanie [%]
1.	Bachus	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	23 578,08	23 385,95	99,19
2.	Bukowa Mała	Remont dróg gminnych gruntowych	10 000,00	9 919,05	99,19
		Remont świetlicy wiejskiej	16 074,58	16 042,67	99,80
3.	Bukowa Wielka	Remont dróg gminnych gruntowych	25 000,00	24 962,32	99,85
		Modernizacja świetlicy	19 590,31	19 583,26	99,96
4.	Chutcze	Budowa wiaty przy świetlicy	17 000,00	17 000,00	100,00
		Zakup kosiarki	2 000,00	2 000,00	100,00
		Remont dróg gminnych gruntowych	7 698,71	7 302,45	94,85
5.	Czulczyce	Remont dróg gminnych gruntowych	25 000,00	3 149,34	12,60
		Zakup klimatyzatorów	14 192,30	14 192,30	100,00
		Zakup usługi szycia strojów dla zespołu "Jarzębina"	636,09	636,09	100,00
		Zakup strojów dla zespołu "Jarzębina"	1 363,91	1 363,91	100,00
6.	Czulczyce Kolonia	Wykonanie projektu drogi z nakładką asfaltową	18 942,00	18 942,00	100,00
		Projekt dokumentacji oraz montaż oświetlenia ulicznego	11 848,20	11 839,99	99,93
7.	Czulczyce Małe	Remont dróg gminnych gruntowych	21 844,40	21 611,80	98,94
8.	Krobonosz	Doposażenie świetlicy OSP	13 000,00	12 925,72	99,43
		Remont dróg gminnych gruntowych	12 589,15	12 589,15	100,00
9.	Łowcza	Remont świetlicy wiejskiej	5 589,15	5 589,15	100,00



		Remont dróg gminnych gruntowych	20 000,00	19 896,00	99,48
10.	Łukówek	Budowa garażu przy świetlicy wiejskiej	31 969,11	0,00	0,00
11.	Malinówka	Remont dróg gminnych gruntowych	18 187,42	18 161,06	99,86
		Modernizacja świetlicy	467,00	467,00	100,00
12.	Petryłów	Zakup materiałów budowlanych i innych na wykonania utwardzeń i zagospodarowanie terenu wokół świetlicy	5 144,00	4 941,98	96,07
		Remont dróg gminnych gruntowych na terenie sołectwa	8 856,00	8 856,00	100,00
		Doposażenie świetlicy wiejskiej na terenie sołectwa	13 600,23	13 600,23	100,00
13.	Podpakule	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	23 716,78	23 692,90	99,90
14.	Radzanów	Remont dróg gminnych gruntowych	17 293,46	16 926,92	97,88
		Remont świetlicy wiejskiej	390,10	390,10	100,00
15.	Sajczyce	Remont dróg gminnych gruntowych	22 209,88	4 489,50	20,21
		Remont świetlicy wiejskiej	3 864,70	3 864,70	100,00
16.	Sawin	Remont dróg gminnych gruntowych	49 347,30	49 165,10	99,63
		Rewitalizacja parku	20 000,00	19 516,00	97,58
17.	Serniawy	Remont dróg gminnych gruntowych	25 727,85	25 642,99	99,67
18.	Średni Łan	Remont dróg gminnych gruntowych	12 475,52	12 130,42	97,23
		Zakup klimatyzatora do zadania modernizacja świetlicy wiejskiej Bukowa Wielka	5 000,00	5 000,00	100,00
SUMA:			524 196,23	449 776,05	85,80

Ryc. 49 Realizacja funduszu sołeckiego w 2024 r. w Gminie Sawin.

15. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi angażuje społeczeństwo w realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe mogą nawiązać bezpośrednią współpracę w celu realizacji wspólnych projektów, wymiany doświadczeń lub poszukiwania źródeł finansowania. Roczny program współpracy Gminy Sawin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok został przyjęty Uchwałą Nr LI/322/23 Rady Gminy Sawin z dnia 19 października 2023 r. w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Sawin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 r.

Zgodnie z Programem na realizację zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2024 r. zaplanowano środki w wysokości do 115 000,00 zł. W dniu 2 lutego 2024 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. W wyniku naboru zgłosiła się jedna organizacja pozarządowa, która spełniła wszystkie kryteria i wymagania.



Klub Sportowy Sawena Sawin

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej
- **115 000,00 zł**

Ryc. 50 Realizacja zadania publicznego we współpracy organizacji pozarządowej w 2024 r.

Przez cały okres współpracy **Klub Sportowy Sawena Sawin** organizował zawody, szkolenia i różne wydarzenia sportowe, w których mogli brać udział mieszkańcy z różnych grup wiekowych. Środki pozyskane z konkursu były wydatkowane m.in. na diety zawodników, nagrody czy wyjazdy na turnieje międzygminne. Dzięki przyznanej kwocie dofinansowania organizacja mogła realizować swoje zadania statutowe.

16. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH GMINY SAWIN

16.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Podstawowymi zadaniami z zakresu pomocy społecznej w Gminie Sawin zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej powołany Uchwałą Nr IX/38/90 Gminnej Rady Narodowej w Sawinie z dnia 23 marca 1990 r. Ośrodek realizuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową, tj. rozpoznanie środowiska, diagnoza społeczna, praca socjalna, przyznawanie zasiłków w zakresie ustalonym ustawami, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych. Zadania te wykonywane są w ścisłej współpracy z organami administracji samorządowej, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami państwowymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się problematyką społeczną.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie realizuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, do których należą:

- świadczenie pomocy w formie: udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, zasiłków stałych, zasiłków celowych, również zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,



- dożywianie dzieci w szkołach i placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy, utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Natomiast do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy,
- tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, oraz informacji o wolnych miejscach pracy,
- upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego oraz o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należą:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mającej na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych,
- rozwój specjalistycznego wsparcia.

Najczęstszymi powodami zgłaszania się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie i korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2024 r. były:



84 rodziny	• długotrwała choroba
60 rodzin	• ubóstwo
53 rodziny	• niepełnosprawność
43 rodziny	• bezrobocie

Ryc. 51 Wyszczególnienie liczby wnioskodawców oraz powody zgłaszania do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie w 2024 r.

Dane ośrodka potwierdzają, że społeczeństwo gminy „starzeje się”. Zwiększa się liczba osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, zgłaszających się do GOPS, którzy potrzebują wsparcia zwłaszcza w formie usług opiekuńczych.

W ostatnich latach nastąpiła poprawa jakości życia osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, jednak nadal widać ogromne zapotrzebowanie na wsparcie i pomoc ze strony pracowników socjalnych i asystenta rodziny. W ciągu ostatnich lat jest widoczny systematyczny spadek liczby interesantów korzystających ze wsparcia finansowego ośrodka, jednak pomoc społeczna to nie tylko pomoc finansowa osobom kwalifikujących się do pomocy zgodnie z ustawą. Pomoc społeczna to kształtowanie postaw, samodzielności, a także rozwijanie odpowiedzialności za swoje postępowanie wśród mieszkańców gminy. Brak odpowiednich wzorców do naśladowania, powielanie negatywnych schematów wyniesionych z rodzinnych domów, a także brak umiejętności rozwiązywania trudności życiowych sprawiają, że problemy w rodzinach nawarstwiają się, a to wymaga od pracowników socjalnych i asystenta rodziny intensywniej pracy w kierunku ich rozwiązywania przy jednoczesnym uczestnictwie osoby wymagającej wsparcia. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie na rzecz takich rodzin prowadzi pracę socjalną z rodzinami w celu poprawy ich funkcjonowania.

Praca socjalna to działania pracowników ośrodka skierowane na pomoc we wzmocnieniu, oraz odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu sprzyjających ku temu warunków. Pracownik socjalny diagnozuje sytuację rodziny, oraz wspólnie określa plan pomocy. Misją pracy socjalnej jest umożliwianie wszystkim ludziom rozwoju ich pełnego potencjału, wzbogacanie ich życia i zapobieganie dysfunkcjom, czyli inaczej ujmując, promowanie społecznych zmian, wspólne rozwiązywanie problemów oraz upodmiotowienie. Praca socjalna to także ingerowanie dokładnie tam, gdzie dochodzi do wzajemnego oddziaływania ludzi i środowiska. Działania systemu pomocy społecznej winny przestrzegać zasady podmiotowości ludzi, która realizuje się w różnych wymiarach, między innymi: zawodowym, rodzinnym,



osobistym i publiczny. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sawinie 2024 r. pracę socjalną świadczone dla 260 rodzin (liczona jako każda podjęta czynność w ośrodku), w tym wyłącznie pracę socjalną dla 162 rodzin (konkretne czynności administracyjne, udokumentowani wnioskodawcy).

W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy, Sądem Rejonowym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, Służbą Zdrowia, oraz Placówkami Oświatowymi z terenu Gminy Sawin.



Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75+”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie realizował Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75+” w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. w zakresie świadczenia usług opiekuńczych dla mieszkańców Gminy Sawin w liczbie 2639 godzin. W ramach programu zakwalifikowano 10 osób z terenu gminy. Usługi opiekuńcze w ramach programu świadczone są przez dwie opiekunki osób starszych, które zatrudnione są na podstawie umowy o pracę. Całkowity koszt 169 616,07 zł w tym: środki własne gminy 135 516,07 zł pozostała kwota w wysokości 34 100,00 zł ze środków budżetu państwa. Ponadto dla osób niezakwalifikowanych do usług opiekuńczych w ramach programu „Opieka75+” świadczone są usługi opiekuńcze ze środków własnych. W ramach usług finansowanych ze środków własnych w 2024 r. ze wsparcia opiekunki korzystało łącznie 12 rodzin (liczba godzin – 2111). Całkowity koszt realizacji zadania w 2024 r. wyniósł 52 775,00 zł.

Ryc. 52 Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75+”.

W 2024 r. realizowano również zadania dotyczące **prac społecznie-użytecznych**. Osoby bezrobotne z terenu gminy były kierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie do prac zgodnie ze wskazaniem tut. ośrodka. Prace te wykonywane były przez jedną osobę bezrobotną na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych przy codziennych obowiązkach domowych. W okresie sprawozdawczym przepracowały łącznie 348 godzin. Łączny koszt wynagrodzeń dla osoby bezrobotnej za wykonywaną pracę w 2024 r. były pokrywane w 100% z refundacji PUP Chełm.



Wieloletnie programy realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie to:

Program osłonowy w ramach wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu na lata 2024-2028”

Z programu skorzystało 96 wnioskodawców na łączną kwotę świadczenia 66 625,00 zł, finansowany ze środków własnych gminy oraz budżetu państwa otrzymanych w ramach dofinansowania wieloletniego rządowego programu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sawin na lata 2021-2025

Prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” w czterech rodzinach, finansowany jest ze środków własnych gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Program realizowany głównie poprzez asystenta rodziny, z którego korzystało 7 wnioskodawców oraz poprzez pieczę zastępczą, wykorzystaną w 4 przypadkach na łączną kwotę wydatków 136 595,71 zł. Może być finansowany z: budżetu gminy, dotacji budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych, funduszy pozyskanych w ramach resortowych programów osłonowych oraz środków pozabudżetowych (projekt).

Ryc. 53 Programy osłonowe realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie w 2024 r.



Wysokość wydatków na poszczególne rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz sposobów ich finansowania za 2024 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie szczegółowo przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Liczba wnioskodawców	Kwota wydatków [zł], w tym:		
		ogółem	z dotacji budżetu państwa	ze środków budżetu gminy
Zasiłek stały	31	255 408,00	255 408,00	0
Zasiłek okresowy	50	128 616,00	128 616,00	0
Zasiłki celowe specjalne	7	5 465,00	0	5 465,00
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2	3 100,00	0	3 100,00
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych pobyt w schronisku	1	2 365,00	0	2 365,00
Posiłek z programu "Posiłek w szkole i w domu"	96	66 625,00	53 300,00	13 325,00
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze	503	3 291 543,00	3 192 196,00	99 347,00
Bon energetyczny	580	231 359,28	231 359,28	0
Dodatek osłonowy	577	229 193,83	229 193,83	0
Dodatki mieszkaniowe	7	13 932,00	0	13 932,00
Świadczenie rodzinne obywatelom Ukrainy	1	1 566,63	1 566,63	0
Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	4	44 052,89	0	44 052,89
Składki na ubezpieczeni zdrowotne dla pobierających świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek opiekuńczy oraz specjalny zasiłek opiekuńczy	27	21 281,79	21 281,79	0
Karta Dużej Rodziny	9	597,00	597,00	0
Usługi opiekuńcze w ramach programu „Opieka 75+”	10	169 616,07	34 100,00	135 516,07
Program operacyjny pomoc żywnościowa 2021-2027	800	-	-	-
Ośrodki wsparcia /Asystent rodziny	7	92 542,82	18 367,56	74 175,26

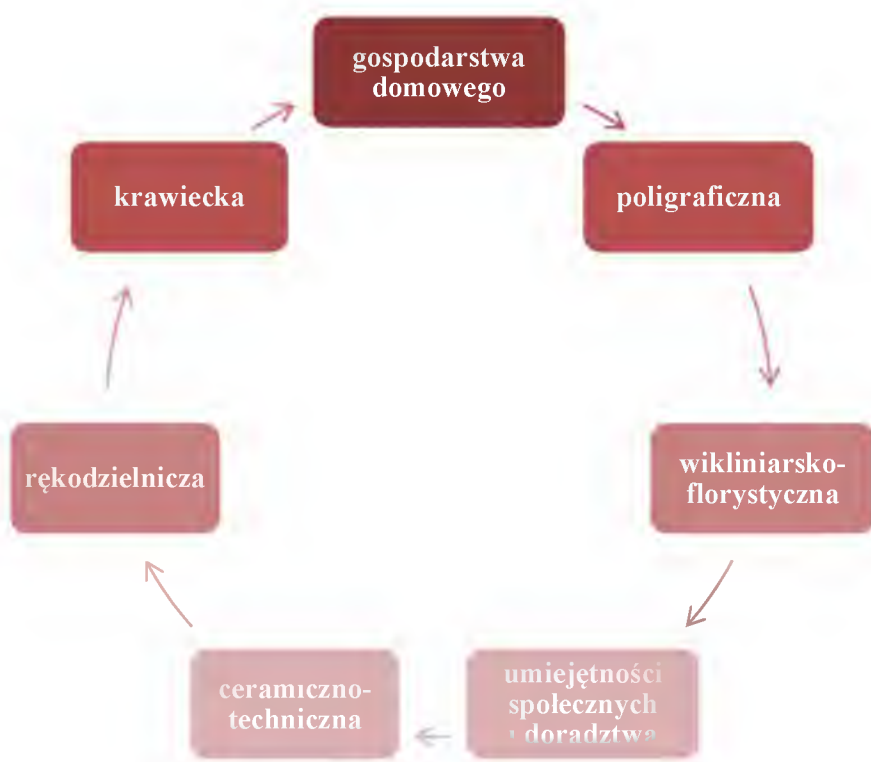
Ryc. 54 Wykaz udzielanych świadczeń z pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie w 2024 r.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sawinie w 2024 r. zatrudnionych było 30 pracowników w ramach 13 etatów GOPS oraz w ramach 11,75 etatu WTZ. Spośród 30 pracowników ośrodka: 20 osób zatrudnionych jest na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, 1 osoba zatrudniona na czas określony, 8 osób natomiast w niepełnym wymiarze czasu pracy i 1 osoba na umowę zlecenia.



16.2. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie działają od 19 grudnia 2003 r. Działalność WTZ finansowana jest w 90% ze środków PFRON i 10% ze środków samorządu powiatowego. Dodatkowym źródłem dofinansowania w 2024 r. była dotacja ze środków gminy, ok. 2% budżetu. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach 5 osobowych w 7 pracowniach terapeutycznych na podstawie Planu Działalności Warsztatu oraz planów prac poszczególnych nw. pracowni.



Ryc. 55 Wyszczególnienie pracowni Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie.

Terapia zajęciowa prowadzona była w zakresie rozwoju:

- zaradności osobistej,
- samodzielności społecznej,
- rehabilitacji społecznej,
- rehabilitacji zawodowej (w tym wykształcania sprawności psychofizycznych niezbędnych przy podjęciu zatrudnienia),
- kształcenia umiejętności wykonywania różnych czynności wynikających z form terapii zajęciowej oraz podstawowych czynności życiowych jak: samodzielne prowadzenie gospodarstwa domowego, treningi z zakresu higieny osobistej i higieny otoczenia, umiejętność posługiwania się urządzeniami AGD, treningi ekonomiczne (umiejętność posługiwania się środkami finansowymi), itp.,
- usprawniania ruchowego (podnoszenia na wyższy poziom sprawności fizycznej i zdrowotnej),
- form komunikowania się (umiejętność nawiązywania i utrzymywania kontaktów),



- rozwijania zainteresowań i uzdolnień,
- tworzenia naturalnej grupy wsparcia i kształtowanie współzycia w grupie,
- umiejętność uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu środowiskowego, obserwacji, dostosowany do możliwości i sprawności psychofizycznych uczestnika.

Indywidualny program rehabilitacji i terapii przygotowywany i zatwierdzany jest corocznie przez Radę Programową WTZ, która dokonuje również okresowej i kompleksowej oceny w zakresie postępów uczestników. Program jest realizowany w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb. Indywidualny program rehabilitacji i terapii określa w szczególności:

- stanowisko terapii oraz jego techniczne i organizacyjne dostosowanie do sprawności psychofizycznej uczestnika,
- przewidywany zakres terapii,
- zakres i metody zaradności osobistej i przystosowania do życia,
- formy rehabilitacji psychicznej i społecznej,
- komunikowanie się, umiejętności interpersonalne,
- metody opanowania sprawności psychofizycznych niezbędnych do pracy,
- kondycję psychiczną, umiejętności niezbędne we współżyciu i współpracy,
- formy współpracy z rodziną,
- osobę odpowiedzialną za realizację programu.

Z uczestnikami warsztatów prowadzone są zajęcia indywidualne oraz grupowe z zakresu rehabilitacji zawodowej na miarę ich możliwości i sprawności psychofizycznych. Zajęcia z zakresu rehabilitacji zawodowej zawarte są w indywidualnym programie rehabilitacji i terapii każdego uczestnika oraz w miesięcznych planach pracy poszczególnych pracowni. Ponadto w pracowniach prowadzone są pogadanki na temat aktywizacji zawodowej, wizyty studyjne w zakładach pracy, praktyki zawodowe, spotkania z doradcą zawodowym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie. Uczestnicy biorą również udział w różnego rodzaju szkoleniach zawodowych, spotkaniach i konferencjach. Poszerzają w ten sposób zakres swojej wiedzy, nabywają również nowe umiejętności niezbędne na rynku pracy a przede wszystkim wzrasta ich samoocena i poczucie wartości własnej.

Liczba uczestników Warsztatu to **35 uczestników**, w tym liczba kobiet: 15 i mężczyzn: 20. Średnia wieku uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie wynosi 41 lata. Najmłodsza uczestniczka Warsztatów ma ukończone 25 lata, najstarszy uczestnik – 63 lat. Wśród uczestników WTZ występują n.w. schorzenia:



Ryc. 56 Schorzenia uczestników WTZ.

Uczestnicy WTZ w większości legitymują się wykształceniem zasadniczym zawodowym (12 osób) i podstawowym (8 uczestników). Wśród uczestników występują również osoby z wykształceniem wyższym – 1 osoba, średnim zawodowym i policealnym – 5 osób i ogólnokształcącym - 2 osoby. Połowa uczestników legitymuje się ukończeniem szkoły specjalnej (podstawowej lub zawodowej) 2 osoby mają ukończone gimnazjum, 5 osoby ukończyły Szkołę Przysposabiającą do Zawodu. W 2024 r. czworo uczestników opuściło placówkę z powodów wskazanych w poniższej tabeli.

L.p.	Płeć	Wiek	Rodzaj schorzenia, stopień niepełnosprawności	Przyczyna
1.	Kobieta	53	Upośledzenie umysłowe, znaczny	Rezygnacja z powodu pogarszającego się stanu zdrowia
2.	Mężczyzna	64	Zaburzenia psychiczne, znaczny	Rezygnacja z powodu pogarszającego się stanu zdrowia
3.	Mężczyzna	29	Zaburzenia psychiczna, umiarkowany	Rezygnacja z powodu pogarszającego się stanu zdrowia
4.	Mężczyzna	50	Zaburzenia psychiczne, umiarkowany	Rezygnacja z powodu przejścia do ZOL

Ryc. 57 Wyszczególnienie uczestników, którzy w 2024 r. opuścili placówkę WTZ w Sawinie.

Na miejsce uczestników, którzy opuścili placówkę, zostali przyjęci nowi ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej, których kandydatura została zatwierdzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie do udziału w zajęciach WTZ w Sawinie.



16.3. Dzienny Dom Senior+ „PRZYSTAŃ”

Dzienny Dom „Senior+” „PRZYSTAŃ” w Sawinie działa od stycznia 2019 r. i realizuje zadania własne gminy oraz Program Wieloletni „Senior +” na lata 2015 – 2020 w dalszych latach Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021 – 2025.



Ryc. 58 Podstawowe informacje o placówce Dzienny Dom Senior+ „PRZYSTAŃ”.

Wyżywienie podopiecznych:

- wyżywienie podopiecznych obejmowało zakup artykułów spożywczych i przygotowywanie posiłków w ramach warsztatów kulinarnych przez uczestników.
- możliwość odpłatnego korzystania z usług firmy cateringowej – z tej opcji nie skorzystał żaden uczestnik;

Zakup materiałów na zajęcia i warsztaty:

- prowadzono zajęcia z uczestnikami w ramach terapii zajęciowej, w tym: arteterapii, muzykoterapii, ergoterapii, esteterapii, socjoterapii, zajęcia relaksacyjne, biblioterapia, zajęcia sportowe, edukacyjne, kulturalne i aktywizujące społecznie – nabywano do tego niezbędne materiały i potrzebne artykuły; m. in. kolorowe papiery, wstążki, kleje, tkaniny, włóczki, sznurki, nożyce, itp.;

Ubezpieczenie podopiecznych:

- umowa z firmą ubezpieczeniową została przedłużona i opłacona zgodnie z obowiązującymi terminami.



Zorganizowane wyjazdy:

- wycieczka objazdowa, krajoznawcza po terenie Gminy Sawin (zwiedzanie Rezerwatu Przyrody Bachus oraz gospodarstwa agroturystycznego – tytuł wycieczki: „Cudze chwalicie, swego nie znacie”,
- aktywny udział w „Wojewódzkim Święcie Ziół” w Fajstławicach, udział w lokalnych konkursach, nauka wyplatania tradycyjnych wieńców,
- wycieczka do Kielc o charakterze kulturalno - oświatowym (zwiedzanie m. in. Jaskini Raj, Rezerwatu Przyrody Kadzielnia i starówki miasta); integracja międzypokoleniowa, udział w wyjeździe brali seniorzy oraz dzieci z II klasy Szkoły Podstawowej w Sawinie wraz z opiekunami,
- wyjazd do Lublina na Wojewódzkie Święto Rodzin – integracja międzypokoleniowa i wewnątrzpokoleniowa oraz zwiedzanie Muzeum Wsi Lubelskiej,
- wycieczka edukacyjna z elementami prozdrowotnymi do Chełma (zwiedzanie starówki, Podziemi Kredowych oraz Chełmskiego Parku Wodnego i udział w sesji w Tężni Solankowej).

Rodzaje usług dostępnych w ośrodku wsparcia Senior+ :

- socjalne,
- edukacyjne,
- kulturalno – oświatowe,
- sportowo – rekreacyjne,
- aktywności ruchowej lub kinezyterapii,
- aktywizujące społecznie,
- terapia zajęciowa,
- inne.

W ramach badania satysfakcji uczestników są przeprowadzane ankiety monitorujące poziom zadowolenia z zajęć organizowanych w placówce. Wyniki ankietowania podlegają szczegółowej analizie przez kadrę. Dostarczają informacji, iż realizacja założonych zadań jednostki przyczyniła się znacznie do poprawy aktywności społecznej, zwiększenia samooceny i motywacji do działania seniorów z Gminy Sawin. Seniorzy z entuzjazmem angażują się w akcje społeczne i aktywnie uczestniczą w integracji międzypokoleniowej, potrafią aktywnie spędzać czas wolny i chętnie biorą udział w zajęciach sportowych. Pomagają sobie nawzajem, starają się poprawić jakość swojego życia i sprawność fizyczną.

Zatrudnienie w 2024 r. w Dziennym Domu „Senior +” „PRZYSTAŃ” w Sawinie:

- 2 osoby – na podstawie umowy o pracę:
 - kierownik jednostki – 1 etat,
 - terapeuta zajęciowy – 1 etat,
- 1 osoba (księgowa) – na podstawie umowy zlecenie (40h miesięczni, czyli 1/4 etatu).

Uczestnikami Dziennego Domu „Senior+” „PRZYSTAŃ” są osoby zamieszkujące teren Gminy Sawin. W większości na zajęcia docierają własnym środkiem transportu, ale niektórzy są dowożeni dwa razy



w tygodniu transportem gminnym. Gminny środek transportu przeznaczony jest dla osób, które nie mogą z różnych względów, dotrzeć samodzielnie na zajęcia.

16.4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie jest instytucją pomocy społecznej funkcjonującą na terenie Gminy Sawin od grudnia 2006 r. Ośrodek zapewnia wsparcie dzienne osobom z niepełnosprawnością intelektualną (typ B), osobom przewlekłe psychicznie chorym (typ A) oraz osobom wykazującym inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C). Placówka obecnie posiada **27 miejsc statutowych**, na dzień 31 grudnia 2024 r. 29 uczestników posiadało decyzje przyznające pobyt w ośrodku, natomiast 1 osoba oczekiwała na wydanie decyzji.

W 2024 r. ze wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie **skorzystało 33 osoby**. Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie, w zdecydowanej większości, (23 osoby - 79,32%) są mieszkańcami Gminy Sawin, 4 uczestników to mieszkańcy Gminy Wierzbica (13,78%), 1 osoba jest mieszkańcem Gminy Ruda – Huta (3,45%) i 1 osoba zamieszkuje w Gminie Wola Uhruska (3,45%). Uczestnicy z naszej gminy oraz gmin: Ruda- Huta i Wola Uhruska są dowożeni do placówki dziewięcioosobowym samochodem służbowym, przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie od 21 marca 2024 r. korzysta z nowego samochodu, którego zakup został dofinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, obszar D - likwidacja barier transportowych. Całkowita wartość projektu to **194 684,00 zł, w tym: środki PEFRON – 135 000,00 zł, Gmina Sawin -63 684,00 zł.**

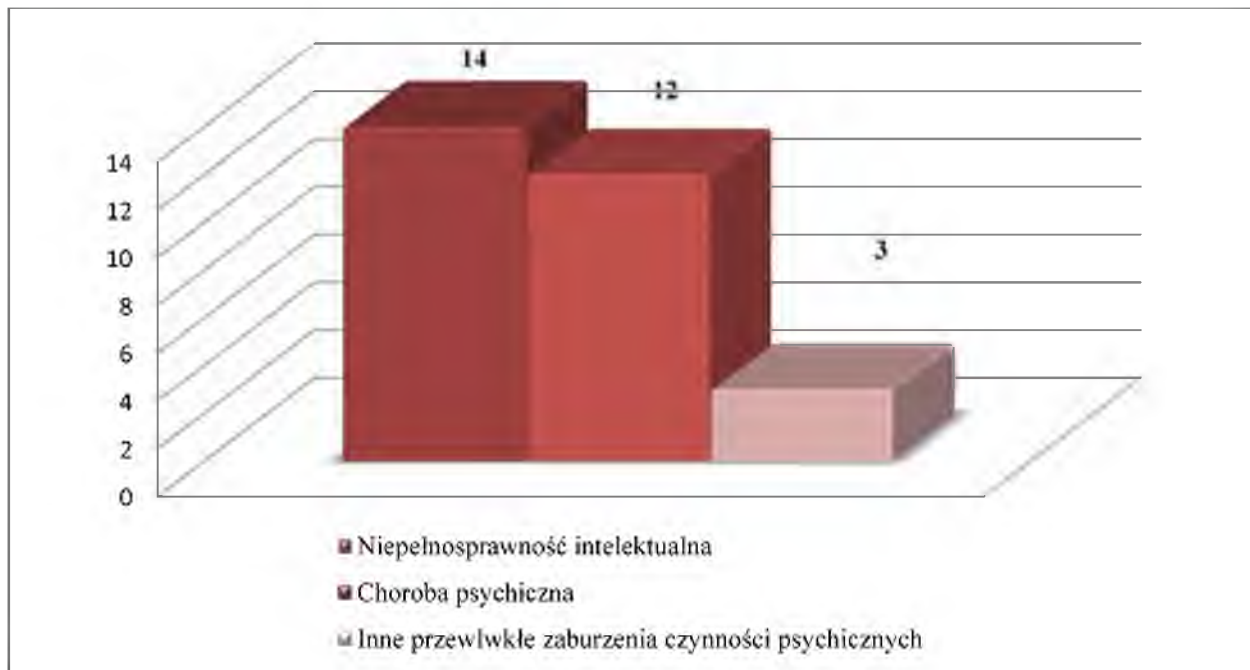
Wszyscy uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie posiadają orzeczenia o stopniu niepełnosprawności Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Zdecydowana większość uczestników ŚDS w Sawinie to osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności (20 osób, ok. 68,97 %), 9 osób (31,03 %) posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności, co obrazuje poniższa tabela.

Wiek uczestników	Liczba osób	w tym ze stopniem niepełnosprawności:					
		znacznym		umiarkowanym		lekkim	
		Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
18 – 29	1	-	1	-	-	-	-
30 – 39	7	2	3	2	-	-	-
40 – 49	4	2	-	1	1	-	-
50 - 59	5	3	-	2	-	-	-
60 - 69	4	1	-	1	2	-	-
70 - 79	5	4	1	-	-	-	-
80 – 89	3	3	-	-	-	-	-
Suma:	29	15	5	6	3	-	-

Ryc. 59 Uczestnicy ŚDS w Sawinie pod względem wieku, płci i stopnia niepełnosprawności (stan na 31 grudnia 2024 r.)



Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie również pod względem rodzaju schorzenia stanowią zróżnicowaną grupę: 14 osób (48,28%) – niepełnosprawność intelektualna, 12 osób (41,38%) – choroba psychiczna, 3 osoby (10,34%) – inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych,



Ryc. 60 Zestawienie uczestników ŚDS w Sawinie pod względem rodzaju schorzenia (stan na 31 grudnia 2024 r.)

Zakres świadczonych usług przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie zapewnia uczestnikom:

1. Terapię zajęciową, prowadzoną w następujących pracowniach:
 - a) Pracownia gospodarstwa domowego,
 - b) Pracownia rękodzielnicza,
 - c) Pracownia artystyczna,
 - d) Pracownia edukacyjno – komputerowa.
2. Treningi samoobsługi i umiejętności społecznych:
 - a) trening funkcjonowania w codziennym życiu,
 - b) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
 - c) trening umiejętności spędzania czasu wolnego.
3. Poradnictwo psychologiczne.
4. Praca socjalna.
5. Terapia ruchowa.
6. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych.
7. Transport uczestników.
8. Opieka pielęgniarska.
9. Edukacja prozdrowotna.
10. Ciepły posiłek.



Wydarzenia i spotkania integracyjne

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie aktywnie uczestniczą w spotkaniach i imprezach integracyjnych organizowanych w ośrodku i poza nim. Szczegółowe zestawienie wydarzeń, w których uczestnicy placówki wzięli udział w 2024 r. obrazuje poniższa tabela.

Termin realizacji	Uroczystość, wydarzenie, spotkanie
Styczeń	- Przegląd kolęd i pastorałek „Od serca do ucha ...”, - Otwieramy Nowe Kalendarze – plany na Nowy 2024 Rok
Luty	- Integracyjna zabawa karnawałowo – walentynkowa, - Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją, - Walentynki, - Thusty czwartek, - Międzynarodowy Dzień Numeru Alarmowego, - Światowy Dzień Walki z Rakiem
Marzec	- Dzień kobiet i mężczyzn, - Konkurs na najpiękniejszą ozdobę wielkanocną, - Spotkanie wielkanocne, - Wyjazd do Chełmskiego Parku Wodnego na kręgle i do tężni.
Kwiecień	- Dzień Czekolady, - Dzień Książki,
Maj	- Zajęcia – w patriotycznym nastroju, - Spektakl teatralny pt. „Pan Twardowski”, - Dzień bez papierosa, - Spotkanie z książką w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie.
Czerwiec	- Dzień muzyki, - ŚDS – Dzieciom - integracyjne spotkanie z wychowankami Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie z okazji Dnia Dziecka, - VI Turniej Osób Niepełnosprawnych w Bocci w Rejowcu Fabrycznym, - Koncert Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Chełmskiej „Noc Kupały” w Chełmskim Domu Kultury, - Piknik nad zalewem, - Spotkanie z książką w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie.
Lipiec	- Zajęcia integracyjne letnie źródło zdrowia i urody, - Udział w pokazach historycznych „Przystanek historia”, - Koncert muzyki filmowej pt. „Kamera, akcja” uczniów Studia Wokalnego „Głosu Warte” w Chełmskim Domu Kultury. - Piknik nad zalewem, - Święto Rodziny, - Spotkanie z książką w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie.



Sierpień	- Koncert muzyki tradycyjnej polesia lubelskiego, - Dożynki Gminno – Parafialne w Sawinie.
Wrzesień	- Piknik nad zalewem, - Uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej Żydów z Sawina- polskich obywateli zamordowanych przez Niemców w ramach Akcji Reinhardt, - Narodowe Czytanie „Kordiana” Juliusza Słowackiego, - Program poetycko- muzyczny pt. „Wrzesień 1939”, - Przegląd kabaretów „Kabareton nad Bugiem” organizowanym przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Cytrynka” w Dorohusku, - Światowy Dzień Pierwszej Pomocy.
Październik	- Światowy Dzień Oszczędzania, - Tydzień zdrowia psychicznego, - Przegląd piosenek z lat 70-tych „Śpiewać każdy może”, - Spotkanie z książką w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie, - Integracyjne spotkanie z okazji Dnia Seniora.
Listopad	- Integracyjna Zabawa Andrzejkowa w Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie, - Program słowno – muzyczny pt. „Niepodległość przyszła jesienią” w Chełmskiej Bibliotece Publicznej, - Gminny Dzień Pracowników Służb Społecznych, - Spektakl teatralny pt. „W bacówce”, - Wyjazd do kina Zorza w Chełmie na film „Listy do M”, - Wyjście na cmentarz.
Grudzień	- Spektakl teatralny „Gorączka świąteczna Olafa”, - Wigilia mieszkańców Gminy Sawin połączona z kolędowaniem i wystawą prac, - Mikołajki, - Spotkanie opłatkowe.

Ryc. 61 Wykaz wydarzeń i spotkań integracyjnych – 2024 r.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Sawinie na dzień 31 grudnia 2024 r. zatrudnionych było łącznie 8 osób, w tym 7 osób w ramach umowy o pracę i 1 osoba na umowę zlecenie. W ramach umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionych było 5 osób, pozostałe 2 osoby pracowały na 0,50 etatu i 0,75 etatu. Jedna osoba (księgowa) zatrudniona była w ramach umowy zlecenia.

Stanowiska pracy	Wymiar czasu pracy (w przeliczeniu na etaty)	Rodzaj umowy (umowa o pracę, na zastępstwo, zlecenie, inne rodzaje umów i zatrudnienia)	Umowa na czas określony lub nieokreślony
Kierownik	1,00	Umowa o pracę	Czas nieokreślony
Instruktor terapii zajęciowej	1,00	Umowa o pracę	Czas nieokreślony



Instruktor terapii zajęciowej	1,00	Umowa o pracę	Czas nieokreślony
Instruktor terapii zajęciowej	0,75	Umowa o pracę	Czas nieokreślony
Pielęgniarka	0,25	Umowa o pracę	Czas nieokreślony
Fizjoterapeuta	0,50	Umowa o pracę	Czas określony
Aspirant pracy socjalnej	0,75	Umowa o pracę	Czas określony
Kierowca	1,00	Umowa o pracę	Czas nieokreślony
Księgowa	20 godz. miesięcznie	Umowa zlecenia	Czas określony

Ryc. 62 Stan zatrudnienia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sawinie w 2024 r.

Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z administracji rządowej i w całości jest finansowane ze środków budżetu państwa. Wydatki Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie na 2024r. zostały zaplanowane w wysokości **828 477,60 zł**, zrealizowane zostały w wysokości **821 203,00 zł (99,12% planowanych wydatków)**.

16.5. Świetlica Socjoterapeutyczna

Świetlica Socjoterapeutyczna w Sawinie jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną w formie opiekuńczej. Świetlica mieści się w Sawinie przy ul. Rynek 18A. Świetlica dysponuje trzydziestoma miejscami statutowymi.

Do dyspozycji wychowanków przeznaczone są pomieszczenia w placówce:

sala kreatywności

sala zabaw - bajkoland

sala do ćwiczeń – fitnessownia

sala kulinarna – kuchcikowo

sala komputerowa – komputerownia

Ryc. 63 Wyposażenie Świetlicy Socjoterapeutycznej.



W zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież w wieku od 6 do 16 lat z terenu Gminy Sawin oraz pośrednio rodzice (opiekunowie) w formie konsultacji ze specjalistami.

W 2024 r. w organizowanych przez Świetlicę Socjoterapeutyczną zajęciach udział wzięło 160 dzieci, z czego systematycznie uczęszczało 37 osób, natomiast 123 osoby to wolni słuchacze. W 2024 r. do udziału w zajęciach świetlicowych do placówki zgłoszonych zostało 37 nowych uczestników zajęć. Jest grupa dzieci oczekujących. W indywidualnych zajęciach logopedycznych udział wzięło 15 dzieci (11 chłopców i 4 dziewczynki).

W placówce zatrudnionych było 3 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy (kierownik, wychowawca, młodszy wychowawca) oraz księgowa i logopeda na podstawie umowy zlecenia w wymiarze po 20 godzin miesięcznie.

Praca z dziećmi prowadzona była według tygodniowego harmonogramu zajęć w oparciu o program wychowawczo-terapeutyczny. Rodzaje zajęć prowadzonych w jednostce w 2024 r. to:

- pomoc w odrabianiu prac domowych,
- zajęcia plastyczne,
- zajęcia profilaktyczne,
- zajęcia z zakresu socjoterapii,
- gry i zabawy integracyjne,
- terapia logopedyczna,
- zajęcia ruchowe,
- zajęcia komputerowe,
- kulinarne,
- konkursy.

Ponadto w Świetlicy zrealizowany został program profilaktyczny **„Jedź i żyj zdrowo II”** finansowany z GKRPA. Zakupione zostały materiały do zajęć edukacyjnych, przeprowadzono warsztaty fotograficzne, zajęcia krawieckie, zorganizowany został wyjazd do gospodarstwa agroturystycznego „Alpaka u Bedenaka” oraz wycieczka do Kazimierza Dolnego (Góra Trzech Krzyży, rejs po Wiśle, Park Miliona Róż i Zabytków Kresowych). W grudniu 2024 r. odbyło się spotkanie opłatkowo-mikołajkowe. W programie uczestniczyło 37 dzieci. Otrzymane dofinansowanie z GKRPA to kwota **24 616,07 zł**.

Projekt **„Outdoorowo znaczy zdrowo”** (30 dzieci) realizowany był na przełomie lipca i sierpnia 2024 r. Wsparcie finansowe zostało przyznane w ramach programu „Mikrodotacje LGD PROMENADA S 12” w kwocie ok. **7 700,00 zł** dzięki współpracy z RTGS. Edukacja outdoorowa jest bardziej skuteczna, atrakcyjna i przyjazna dzieciom, wyprowadza proces nauczania i uczenia się poza ściany placówki. Zakupione zostało niezbędne wyposażenie oraz przeprowadzone działania:

- rajdy rowerowe do Rezerwatu „Stawska Góra” oraz nad zalew w miejscowości Staw,
- rajd rowerowy do Rezerwatu Bachus i stadniny koni,
- rajd pieszy do lasu Borek i spotkanie z pracownikami Nadleśnictwa Chelm,
- wędkowanie z instruktorami, zajęcia survivalowe, „manewry wojskowe” na strzelnicy,



- integracyjny piknik edukacyjny: obserwowanie przyrody przy pomocy specjalistycznego sprzętu optycznego.

W placówce realizowane było dożywianie dzieci: podwieczorek w ramach **Programu Pajacyk Polskiej Akcji Humanitarnej**. Pozyskana dotacja na ten cel na rok szkolny 2023/2024 wyniosła **19 950,00 zł**, natomiast na 2024/2025 **18 382,00 zł**.

Wyjścia, spotkania integracyjne i inne w 2024 r.:

- udział w I Ogólnopolskiej Konferencji dotyczącej Placówek Wsparcia Dziennego w Warszawie,
- udział w Ogólnopolskiej Kampanii Dzieciństwo Bez Przemocy,
- integracyjny wyjazd do Sali zabaw „Promyczek” w Wierzbicy,
- współpraca z GOK: seanse bajkowe, ogniska, „Przystanek Historia” cz. I, II, III ,grill,
- bal karnawałowy,
- tłusty czwartek,
- Dzień Kobiet, Dzień Chłopaka,
- Dzień Wody,
- spotkanie integracyjno – wielkanocne,
- spotkanie z profesorem dr hab. Piotrem Mazurem – Prezesem Stowarzyszenia Innowacji i Inicjatyw Społecznych, mediatorem stałym przy Sądzie Okręgowym w Lublinie,
- spotkanie profilaktyczno-integracyjne z Kołem Łowieckim nr 86 „Szpak” z Woli Uhruskiej,
- spotkanie z WOPR Chełm - Niwa w Sawinie,
- Dzień Dziecka w Świetlicy Socjoterapeutycznej,
- udział w Gminnym Dniu Dziecka,
- wspólne czytanie „Małego Księcia” z Warsztatami Terapii Zajęciowej oraz Gminną Biblioteką Publiczną w parku w Sawinie,
- warsztaty w pizzerii „Pod czołgiem” w Sawinie,
- warsztaty wyrobów z masy Fimo,
- warsztaty kulinarne z KGW Chutcze,
- zajęcia z higienistką stomatologiczną,
- udział w Dożynkach Gminno- Parafialnych,
- zabawa halloweenowa,
- zabawa andrzejkowa,
- spotkanie opłatkowe.

Plan budżetu jednostki stanowi kwotę **399 455,00 zł**, wykonanie natomiast **377 169,21 zł**.



16.6. Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie

Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną, w celu realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym z zakresu kultury. Podstawowym celem statutowym ośrodka jako samorządowej instytucji kultury jest prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury.

Gminny Ośrodek Kultury działa na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87). Przedmiotem działania ośrodka jest tworzenie i upowszechnianie kultury poprzez:

- edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę,
- tworzenie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą, kulturą i sztuką,
- tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego,
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych i rekreacyjno-sportowych społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- opracowanie i przygotowanie do publikacji folderów, gazety lokalnej oraz innych materiałów promujących gminę.

Wykonując powyższe zadania prowadzone były stałe formy działalności:

- próby muzyczne „Kapeli Sawińskiej” oraz solistów,
- półkolonie podczas ferii zimowych,
- zajęcia muzyczne (nauka gry na gitarze),
- zajęcia taneczno - ruchowe dla dzieci,
- półkolonie podczas wakacji,
- kino, seanse filmowy emitowane w każdy piątek oraz specjalne seanse dla Szkoły Podstawowej w Sawinie i innych jednostek z terenu gminy.

Do stałych zadań ośrodka należą także:

- przygotowanie i udostępnianie sali na spotkania, zebrania, szkolenia i imprezy zamknięte.
- nadzór nad altaną przy siłowni,
- wypożyczanie namiotów bankietowych oraz bieżące ich naprawy.

Szczególnie ważnym elementem w życiu kulturalnym gminy jest działalność zespołów: „Wrzos”, „Jarzębina”, „Kapela Sawińska” oraz wielu solistów. Gminny Ośrodek Kultury umożliwiał w sposób zdalny lub osobisty udział zespołom i solistom w przeglądach i festiwalach poprzez produkcję konkursowych nagrań audio-video. Były to min.: Powiatowy Festiwal Piosenki Strażackiej w Okopach, Gala Piosenki Żołnierskiej we Włodawie, Powiatowy Przegląd Piosenki Biesiadnej w Pawłowie, Przegląd Zespołów Śpiewaczych w Pawłowie i Przegląd Piosenki i Przyśpiewki Ludowej w Rejowcu.



W 2024 r. odbyło się również szereg imprez zorganizowanych przez placówkę, w szczególności:

Wspólne kolędowanie	Półkolonie podczas ferii zimowych	Dzień Kobiet	Obchody Święta Konstytucji 3 Maja	Konkurs palm i pisanek wielkanocnych
Złot Kombatantów	Festyn „Powitanie lata”	Gminny Dzień Dziecka	Dożynki Gminno-Parafialne	Seanse plenerowe
Widowisko artystyczne „Wrzesień 39”	Obchody Narodowego Święta Niepodległości	XXXIV Biegi Niepodległości	Wigilia Gminna	

Ryc. 64 Wykaz wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie w 2024 r.

Gminny Ośrodek Kultury brał czynny udział również w różnych przedsięwzięciach:

- Oplatek Związku Piłsudczyków,
- Zabawa choinkowa Koła Polskiego Związku Emerytów i Rencistów,
- Zabawa ostatkowa Związku Weteranów i Rezerwistów,
- Zabawa choinkowa WTZ i ŚDS,
- Jubileusz 5-lecia Dziennego Domu „Senior+” „PRZYSTAŃ”,
- Zawody Sportowo-Pożarnicze,
- 100 - lecie OSP Sawin i Dzień Strażaka,
- Rajd rowerowy,
- Wyjazdy promocyjne (Wojewódzkie Święto Ziół w Fajslawicach, Święto Jesieni w Kazimierzu Dolnym),
- Dożynki Parafialne w Bukowie Wielkiej,
- Odsłonięcie tablicy upamiętniającej Żydów z Sawina- polskich obywateli zamordowanych przez Niemców w ramach Akcji Reinhardt.
- „Święto pieczonego ziemniaka” oraz „Festiwal piosenek z lat 70-tych” w Chutcu,
- „II Gminny Dzień Seniora”,
- Konwent Samorządowców Powiatu Chełmskiego,
- „Bieg w Barwach Jesieni w Dolinie Lepituchy”,
- Dzień Pracownika Służb Socjalnych,
- Spotkania Andrzejkowe KGW, WTZ i ŚDS,
- Rajd Powstania Styczniowego.



To są jedne z ważniejszych imprez kulturalno-sportowych. Oprócz tego odbywały się szkolenia dla rolników, zebrania wiejskie, prelekcje i pokazy wiele oraz spotkań różnych organizacji. Szukając nowych form pracy i oddziaływania na środowisko przy realizacji poszczególnych uroczystości Gminny Ośrodek Kultury współpracuje ze wszystkimi jednostkami i organizacjami z terenu gminy.

16.7. Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie

Biblioteka jako jednostka powołana i finansowana przez samorząd gminny zobowiązana jest do realizacji zadań w dziedzinie gromadzenia i udostępniania księgozbioru oraz upowszechniania kultury. Działania podejmowane przez bibliotekę mają prowadzić do wszechstronnego rozwoju placówki, propagowania książki i czytelnictwa.

Na terenie gminy zadania te realizuje Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie, której misją jest zapewnienie użytkownikom łatwego dostępu do zasobów bibliotecznych, tworzenie przyjaznego środowiska oraz dostosowanie świadczonych usług do zmieniających się dynamicznie potrzeb.

Biblioteka to nie tylko wypożyczalnia książek. Na bazie posiadanego księgozbioru placówka realizuje różne formy pracy z czytelnikiem. Odbywają się wydarzenia związane z książką, rocznicami literackimi, historycznymi. Organizowane są lekcje biblioteczne, wspólne czytanie, konkursy, wystawy. W okresie wakacji oraz ferii zimowych prowadzone są zajęcia biblioteczne pozwalające przyjemnie i kreatywnie spędzić wolny czas. Odwiedzający bibliotekę mogą pograć w gry planszowe, uczestniczyć w zajęciach literackich z książką czy poukładać klocki Lego.



Ryc. 65 Statystyki z Gminnej Biblioteki Publicznej w Sawinie za 2024 r.

W ramach współpracy z Biblioteką Narodową Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie udostępnia zasoby cyfrowe książek i czasopism naukowych wypożyczalni „Academica”.

Placówka aktywnie współpracuje z biblioteką szkolną, uzupełniając się księgozbiorem na zasadzie wypożyczeni międzybibliotecznych. Bibliotekarze kierują uczniów do biblioteki szkolnej lub publicznej w przypadku braku poszukiwanych materiałów. Dopuszczamy tytuły brakujące w danej bibliotece z drugiej



biblioteki. Od wielu lat prowadzona jest akcja „Zdaj książkę gdzie Ci wygodniej”. Czytelnicy mogą zdać książki z obu placówek bez względu na przynależność do jednej z placówek.

Książka towarzyszy dziecku już od najmłodszych lat życia. By pogłębiać zainteresowania czytelnicze najmłodszych mieszkańców gminy biblioteka kieruje wiele swoich działań do przedszkola. Dla przedszkolaków wizyta w bibliotece jest często pierwszym spotkaniem z tak dużym zbiorem książek. Dzieci mają możliwość zapoznania się z księgozbiorem literatury dziecięcej, regulaminem biblioteki oraz zasadami poszanowania książek. Dzięki bliskiemu sąsiedztwu przedszkolaki goszczą w bibliotece na cyklicznym wydarzeniu pod hasłem: „Czytanie na dywanie”, które odbyło się w 2024 r. 7 razy.

Biblioteka prowadzi akcję „Książka z okna” – jest to półka z książkami, które czytelnicy podarowali bibliotece. Są one udostępniane wszystkim zainteresowanym w ramach akcji bookcrossingowej „przeczytaj i podaj dalej”.

Placówka prowadzi akcję skierowaną do czytelników „Książka na telefon” – polegającą na donoszeniu do domu czytelników książek. W 2024 r. zanotowano 23 odwiedzin u czytelnika w tej formule.

W 2024 r. biblioteka była beneficjentem projektu organizowanego przez Ministerstwo Kultury oraz Instytut Książki „Mała książka - wielki człowiek”, skierowanym do dzieci w wieku przedszkolnym. Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które przychodzi do biblioteki biorąc udział w projekcie, otrzymuje w prezencie wyjątkową wyprawkę czytelniczą na dobry czytelniczy start. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, mały czytelnik otrzymuje naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostaje uhonorowany imiennym dyplomem.

Corocznie biblioteka uczestniczy w programie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wspierającym biblioteki publiczne w zakupie nowości wydawniczych. W 2024 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie uzyskała **dofinansowanie w wysokości 10 000, 00 zł**.

Uzupełnieniem organizowanych wydarzeń są fotogazetki i wystawki tematyczne nawiązujące do rocznic literackich i historycznych. W 2024 r. zaprezentowano 23 wystawek książek oraz 4 fotogazetki.

W 2024 r. biblioteka w swych działaniach wspierała Gminny Ośrodek Kultury, pomagając przy organizacji uroczystości gminnych takich jak Złot Kombatantów, Gminny Dzień Dziecka oraz Dożynki Gminno - Parafialne.

Wieloletnim partnerem w działaniach promujących czytelnictwo jest Regionalne Towarzystwo Gminy Sawin. Ważnym wydarzeniem w 2024 r. było Narodowe Czytanie „Kordiana” J. Słowackiego. W wydarzenie zaangażowane były wszystkie instytucje w gminie, przedstawiciele rady gminy oraz zaproszeni goście.

W ramach współpracy ze środowiskiem Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie prowadzi obsługę specjalnych grup użytkowników. Są to uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowych, Środowiskowego Domu Samopomocy oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Sawinie. W 2024 r. została przeprowadzona lekcja biblioteczna „Jak funkcjonuje biblioteka?”.



Dla uczestników WTZ oraz ŚDS odbył się cykl 4 zajęć z elementami biblioterapii:

„Strach ma wielkie oczy” na podst. utworu W. Chotomskiej

Międzynarodowy Dzień Małego Księcia – wydarzenie promujące wartości takie jak piękno, przyjaźń

Szacunek wobec innych na podstawie baśni „Żabi książę” – interpretacja oraz wspólne czytanie

Akceptacja samego siebie na podstawie „Brzydkiego kaczątka” - wspólne czytanie utworu oraz interpretacja

Rys. 66 Zajęcia przeprowadzone z uczestnikami jednostek organizacyjnych Gminy Sawin w 2024 r.

Biblioteka obecnie to nie tylko wypożyczalnia książek. By spełnić oczekiwania społeczności placówka podejmuje różnorodne działania przyczyniające się do rozwoju, nie zapominając jednak o swojej podstawowej funkcji. Mimo zmieniających się trendów to książka niezmiennie jest źródłem wiedzy i przeżyć, kształtując model kultury w środowisku lokalnym.



17. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sawinie działa w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.). Realizuje zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok przyjętego Uchwałą Rady Gminy Sawin Nr LV/343/24 z dnia 27 lutego 2024 r.

Realizując program komisja w 2024 r. odbyła 5 posiedzeń, na których omawiana była sytuacja osób zgłaszanych przez członków rodzin. Zgłoszenia przedkładane były ze względu na nadużywanie alkoholu i występującą niejednokrotnie z tym związaną przemoc w rodzinie oraz zaniedbywanie podstawowych obowiązków wobec rodziny. Ponadto Komisja rozpatrywała wnioski o dofinansowanie działań profilaktycznych oraz opiniowała wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Integralną częścią działalności GKRPA było funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz członków rodzin osób uzależnionych. W Punkcie Konsultacyjnym w Sawinie prowadzone jest indywidualne poradnictwo w tym zakresie przez specjalistów problematyki uzależnień.

W 2024 r. odbyło się 48 dyżurów w formie porad terapeutycznych i dyżurów w zakresie praktycznych umiejętności pomocy psychologicznej, indywidualnej osobom i rodzinom z problemami alkoholowymi, a także współuzależnienia, przemocy domowej czy uzależnienia od narkotyków. W ramach tych działań udzielono 382 porady dla 24 osób (w tym dla 8 kobiet i 16 mężczyzn).

W Punkcie Konsultacyjnym prowadzona jest także grupa edukacyjno - motywująca dla osób, u których występują problemy alkoholowe. Na grupę wsparcia uczęszczało 8 osób z terenu Gminy Sawin, zajęcia odbyły się w 2024 r. w wymiarze ok. 100 godzin.

W sferze działania Punktu Konsultacyjnego znalazła się również pomoc psychologiczna, która była udzielana w wymiarze 10 godzin miesięcznie. W 2024 r. udzielono w tym zakresie 63 porady dla 26 osób. Cztery rodziny objęte były terapią rodzinną w wymiarze 26 godzin.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sawinie przeprowadziła 2 rozmowy motywujące z osobami, które zostały wezwane w odpowiedzi na złożone przez członków ich rodzin pisma o leczenie w związku z uzależnieniem od alkoholu. W wyniku tych rozmów 1 osoba podjęła terapię dla osób uzależnionych w Punkcie Konsultacyjnym w Sawinie. Skierowano 1 wniosek do Sądu Rejonowego w Chełmie o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

W 2024 r. Komisja przeprowadziła kontrole 14-stu punktów sprzedaży napojów alkoholowych prosperujących na terenie Gminy Sawin w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zaopiniowała 1 wniosek o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5%, od 4,5% do 18% oraz powyżej 18%.



W okresie sprawozdawczym Komisja prowadziła również działania profilaktyczne i edukacyjne w zakresie wszelkiego rodzaju uzależnień. Środki finansowe w dużym stopniu zostały przeznaczone na wspieranie działań wyszczególnionych w poniższej tabeli:

L.p.	Kwota [zł]	Działanie
1.	24 799,05	program profilaktyczny pt.: „Jedz i żyj zdrowo” realizowany w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie, skierowany do dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 lat z terenu Gminy Sawin
2.	5 000,00	program profilaktyczny pt.: „Stop Cyberprzemocy! Zło czai się w sieci!” realizowany w Szkole Podstawowej w Wólce Petryłowskiej, skierowany do dzieci uczęszczających do placówki
3.	5 002,70	programu profilaktyczny pt.: „Skakanie, bieganie, jazda na rowerze to lepsze niż granie na jakimś serwerze” realizowany w Szkole Podstawowej w Czulzycach, skierowany do dzieci uczęszczających do placówki
4.	5 000,00	program profilaktyczny pt.: „WspieraMY!, InicjujeMY!, BudujeMY!” realizowany w Szkole Podstawowej w Bukowie Wielkiej, skierowany do dzieci uczęszczających do placówki
5.	2 500,42	przedsięwzięcie organizowane przez Koło Gospodyń Wiejskich w Chutczu z okazji Dnia Dziecka pod tytułem „Jem zdrowo i kolorowo”, skierowane do dzieci i młodzieży. Udział wzięło - 41 dzieci, oraz rodzice i członkowie KGW
6.	2 503,20	przedsięwzięcie organizowane przez Koło Gospodyń Wiejskich w Czulzycach z okazji Dnia Dziecka skierowane do dzieci i młodzieży z miejscowości Czulzyce i pobliskich miejscowości
7.	2 500,00	przedsięwzięcie organizowane przez Koło Gospodyń Wiejskich BUKOWIANKI w Bukowie Małej z okazji Dnia Dziecka połączonego z festynem z okazji Dnia Sąsiada skierowane do dzieci i młodzieży i osób dorosłych z miejscowości Bukowa Mała oraz sąsiednich wiosek
Suma:	47 305,37	

Rys. 67 Wykaz przedsięwzięć sfinansowanych przez GKRPA w 2024 r.

Podsumowując, w 2024 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonywała swoje zadania z myślą o wykorzystaniu środków i sposobów na walkę z alkoholizmem i innymi substancjami psychoaktywnymi, a także innego rodzaju uzależnieniami kierując się dobrem społeczności lokalnej. Komisja współpracowała stale z Urzędem Gminy w Sawinie, szkołami z terenu Gminy Sawin, Świetlicą Socjoterapeutyczną, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sawinie, Zespołem Interdyscyplinarnym, Posterunkiem Policji w Sawinie oraz Sądem Rejonowym w Chełmie.



18. KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH ORAZ INNE PODMIOTY FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE GMINY SAWIN

W ostatnim czasie w Gminie Sawin nastąpiło ożywienie działalności Kół Gospodyń Wiejskich. Obecnie na terenie gminy funkcjonuje 8 podmiotów zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich. W 2024 r. powstały 3 koła, tj.: KGW „Sawiniacy” Sawin, KGW „Malinowe Koło” w Malinówce i KGW „Łukówianki” w Łukówku. W roku poprzednim założono 4 koła, a pierwszym powstałym na terenie Gminy Sawin było Koło Gospodyń Wiejskich w Chutczu, które aktywnie funkcjonuje już od 26 kwietnia 2019 r.



Ryc. 68 Koła Gospodyń Wiejskich funkcjonujące na terenie Gminy Sawin, stan na 31 grudnia 2024 r.

Koła, działające na terenie Gminy Sawin, aktywnie uczestniczą w życiu społecznym gminy, czynnie wspierają różne wydarzenia kulturalne, festyny, dożynki, spotkania świąteczne i tematyczne. KGW podtrzymują lokalną tożsamość, wzmacniają więzi międzyludzkie i przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu. Są też przestrzenią dla kobiet do działania poza domem, często w miejscach, gdzie brakuje innych form aktywności.

Gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego odpowiada za wszystkie sprawy o zasięgu lokalnym, które – zgodnie z założeniami ustawy o samorządzie gminnym – mogą się przysłużyć „zaspokojeniu zbiorowych potrzeb wspólnoty”. Bardzo ważną rolę we wspólnocie samorządowej odgrywają organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, koła, kluby oraz inne podmioty, które są istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, elementem spajającym i aktywizującym społeczność lokalną. Wiele dziedzin życia społecznego nie mogłaby funkcjonować bez aktywności obywatelskiej przejawiającej się w wielu ważnych inicjatywach. Współpraca jednostki samorządowej z organizacjami pozarządowymi stwarza szansę



na lepsze zrealizowanie wspólnego celu jakim jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy. Do podmiotów o tym charakterze, działających na terenie Gminy Sawin można zaliczyć:



Ryc. 69 Wykaz innych podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy Sawin.

W Gminie Sawin aktywnie i prężnie działają zespoły wokalne oraz nowopowstała, w 2024 r. Orkiestra Dęta z Sawina. Formacje muzyczne uatrakcyjniają życie kulturalne w gminie oraz swoimi występami wzbogacają uroczystości gminne. Zaliczamy do nich:

Zespół „Wrzos”, który został utworzony w 1999 r. i działa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie. W repertuarze zespołu znajdują się: pieśni ludowe, patriotyczne, religijne, piosenki biesiadne oraz widowiska obrzędowe i programy słowno-muzyczne. Ponadto prezentował się w programach tematycznych takich jak: „W cygańskim taborze”, „Polskie country”, „Biesiada sarmacka” i inne. Zespół jest także autorem kilku programów kabaretowych opartych na własnych tekstach i piosenkach. Poprzez swoje liczne występy Zespół „Wrzos” promuje gminę na szczeblu lokalnym, powiatowym i wojewódzkim – zdobywając wiele nagród i wyróżnień. Obecnie zespół liczy 13 członków (7 kobiet i 6 mężczyzn)



Ryc. 70 Zespół „Wrzos”.



Zespół „Jarzębina” z Czulczyc istnieje od 2009 r. i działa przy Gminnym Kole Polskiego Związku Emerytów i Rencistów w Sawinie. W repertuarze zespołu znajdują się pieśni ludowe, biesiadne, patriotyczne, religijne oraz łemkowskie. Uczestniczy w przeglądach i festiwalach zdobywając nagrody i wyróżnienia. Swoimi licznymi występami promuje Gminę Sawin na scenach lokalnych, powiatowych i wojewódzkich. W 2025 r. zespół został wyróżniony tytułem „Zasłużony dla Powiatu Chełmskiego”. Obecnie skład zespołu tworzy 6 pań.



Ryc. 71 Zespół ludowy „JARZĘBINA” z Czulczyc.



Ryc. 72 Kapela Sawińska.

Gminna Orkiestra Dęta powstała w 2024 r. dzięki oddolnej inicjatywie muzyków z Gminy Sawin. W chwili obecnej skupia 16 osób z terenu naszej i sąsiednich gmin, zarówno profesjonalistów, jak i muzyków amatorów. Jest to typ orkiestry, która w swojej strukturze zawiera instrumenty dęte drewniane i blaszane, a także instrumenty perkusyjne. Instrumentarium orkiestry składa się m.in. z instrumentów dętych drewnianych, takich jak: flety i klarnety, a także z instrumentów dętych blaszanych, takich jak: trąbki, puzony i tuby. Do instrumentarium orkiestry dętej należą również instrumenty perkusyjne, takie jak: kotły, bębny, werble i talerze. Orkiestra gra muzykę rozrywkową i biesiadną na czele z marszami, walczykami i polkami, które cieszą się ogromnym zainteresowaniem. Jest obecna podczas każdej uroczystości gminnej tworząc dostojną oprawę muzyczną.

„Kapela Sawińska” powstała w marcu 2018 r., działa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie. W repertuarze kapeli znajdują się pieśni biesiadne, ludowe we własnych opracowaniach i aranżacjach. W krótkim czasie swojej działalności kapela licznymi występami promowała Gminę Sawin na scenach lokalnych, powiatowych i wojewódzkich. Kapela bierze udział w różnych przeglądach i festiwalach zdobywając nagrody i wyróżnienia. Jest dwukrotnym laureatem Wojewódzkiego Jesiennego Przeglądu Twórczości Artystycznej Seniorów. Obecny skład kapeli tworzy 5 mężczyzn.



Ryc. 73 Orkiestra Dęta z Sawina.



19. UROCZYSTOŚCI GMINNE I WYDARZENIA

Wspieranie kultury należy do zadań własnych samorządów. Rok 2024 w Gminie Sawin obfitował w różnego rodzaju uroczystości patriotyczne, wydarzenia o charakterze kulturalnym, jubileuszowym oraz okolicznościowym. Wszystkie wydarzenia kulturalne sprzyjają integracji społeczności, promocji i rozwojowi Gminy Sawin. Najważniejsze wydarzenia, które odbyły się w 2024 r. prezentuje w ujęciu chronologicznym poniższe zestawienie:



Wspólne Kolędowanie

Spotkanie opłatkowo- noworoczne
Związku Piłsudczyków



Spotkanie noworoczne
członków Koła Polskiego Związku
Emerytów i Rencistów

Jublileusz 5-lecia
Dziennego Domu "Senior+"
"PRZYSTAŃ"



Gminny Dzień Kobiet

Uroczystości z okazji 80. rocznicy
powstania Pierwszego
Drezdeńskiego Korpusu
Pancernego Wojska Polskiego





Międzygminne zawody
sportowo- pożarnicze

Jubileusz 100-lecia
Ochotniczej Straży Pożarnej w Sawinie
i Dzień Strażaka



Dożynki Gminno- Parafialne

Dzień Kombatanta
oraz upamiętnienie rocznicy utworzenia
Pierwszego Drezdeńskiego Korpusu
Pancernego w Oławie



Odsłonięcie tablicy
upamiętniającej Żydów
z Sawina- polskich obywateli
zamordowanych przez Niemców
w ramach Akcji Reinhardt

VII Biegi w Barwach Jesieni
w Dolinie Lepituchy





II Gminny Dzień Seniora

Konwent Samorządowców
Powiatu Chelmskiego



Gminne uroczystości z okazji
Narodowego Święta Niepodległości

XXXIV Biegi Niepodległości



Dzień Pracownika Służb Społecznych

Wigilia Gminna



Ryc. 74 Wykaz gminnych uroczystości i wydarzeń z 2024 r.



20. PODSUMOWANIE

Rok 2024 był dla Gminy Sawin czasem intensywnych działań- pełnym dynamiki, kontynuacji wielu rozpoczętych zadań publicznych, w tym także inwestycji o znaczeniu strategicznym. Był to okres dobrych, rozwojowych pomysłów, a także rok, który potwierdził, że gmina jako jednostka samorządu terytorialnego realizuje ważne obowiązki wynikające z ustawy o samorządzie gminnym. Gmina odpowiada za sprawy o zasięgu lokalnym, służące- zgodnie z ustawą- „zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty”.

Sporządzony Raport o stanie Gminy Sawin za 2024 r., jest najlepszym potwierdzeniem realizacji tych zadań. W sposób przekrojowy, syntetyczny i zbiorczy ukazuje zakres działania gminy, nie tylko jako sprawnie funkcjonującego urzędu, lecz również jako wspólnoty samorządowej. Raport prezentuje dane dotyczące najważniejszych zadań realizowanych przez Urząd Gminy Sawin, funkcjonowanie wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy Sawin, a także aktywną rolę organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich i innych podmiotów społecznych, które pełnią istotne funkcje w życiu lokalnym.

Dokument ten nie tylko obrazuje aktualny stan realizacji zadań ustawowych, ale także wskazuje kierunki, w jakim zmierza Gmina Sawin. Pomimo wyzwań związanych z kontynuacją kluczowych zadań inwestycyjnych, takich jak: „Budowa ścieżki rowerowej na trasie szlaku turystycznego Chełm - Włodawa” czy „Modernizacja ujęcia wody w Sawinie”, gmina podejmuje kolejne, ambitne przedsięwzięcia. Trudności, z którymi samorząd się boryka, w dużej mierze wynikają ze szczególnie wymagającej, lecz niezwykle istotnej dla Mieszkańców inwestycji jaką jest „Przebudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Sawin”. Jest to zadanie inwestycyjne o dużej wartości, sięgającej blisko 10 mln i w większości finansowane ze środków własnych gminy.

Gmina Sawin, z pełną odpowiedzialnością i determinacją, patrzy w przyszłość, zmierzając w kierunku rozwoju i postępu. Za nadrzędny cel przyjmuje wykorzystanie wszelkich dostępnych zasobów, walorów i możliwości obszaru, nie zapominając o najważniejszym celu, jakim jest stwarzanie dobrych i komfortowych warunków do życia wszystkich Mieszkańców. Kierując się tymi założeniami w 2024 r. rozpoczęto opracowanie kluczowych dokumentów planistycznych i strategicznych, takich jak: Strategia Rozwoju Gminy Sawin na lata 2025-2035, Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sawin na lata 2024-2030, Plan Ogólny czy zmiana Planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego. Opracowania te stanowią fundament dla dalszych inicjatyw społecznych oraz otwierają nowe możliwości aplikowania o środki zewnętrzne.

Podsumowując, 2024 r. pokazał, że Gmina Sawin, pomimo wielu ograniczeń, skutecznie reaguje na wyzwania, inwestuje w rozwój infrastruktury i tworzy warunki do coraz wyższej jakości życia Sawinian. Rok ten potwierdził dojrzałość organizacyjną, konsekwencję w działaniu oraz zaangażowanie wszystkich partnerów samorządowych, społecznych i Mieszkańców.



21. SPIS RYCIN

1. Najważniejsze dane o Gminie Sawin.
2. Liczba mieszkańców z podziałem na miejscowości w Gminie Sawin.
3. Skład VIII i IX Kadencji Rady Gminy Sawin.
4. Skład komisji stałych VIII i IX Kadencji Rady Gminy Sawin.
5. Wykaz uchwał Rady Gminy Sawin, podjętych w 2024 r.
6. Wykaz zarządzeń Wójta Gminy Sawin, wydanych w 2024 r.
7. Zatrudnienie w Urzędzie Gminy Sawin w latach 2023- 2024.
8. Realizacja planu dochodów Gminy Sawin w 2024 r.
9. Uzyskane dochody z tytułu sprzedaży mienia Gminy Sawin w 2024 r.
10. Wydatki bieżące Gminy Sawin w 2024 r.
11. Realizacja planu wydatków Gminy Sawin w 2024 r.
12. Wydatki na zadania inwestycyjne Gminy Sawin w 2024 r.
13. Wydatki na przedsięwzięcia ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej realizowane przez Gminę Sawin w 2024 r.
14. Dotacje udzielone przez Gminę Sawin w 2024 r.
15. Wykaz pozyskanych przez Gminę Sawin środków zewnętrznych w 2024 r.
16. Stan zadłużenia Gminy Sawin na przestrzeni ostatnich lat.
17. Stan należności niepodatkowych Gminy Sawin na 31 grudnia 2024 r.
18. Wpływy budżetowe z tytułu podatków lokalnych za 2024 r.
19. Stan należności podatkowych Gminy Sawin na 31 grudnia 2024 r.
20. Sprzedaż nieruchomości gminnych w 2024 r.
21. Stan zasobów mieszkaniowych i lokalowych Gminy Sawin.
22. Nieruchomości gruntowe będące we władaniu Gminy Sawin w 2024 r.
23. Wykaz cmentarzy i grobów wojennych, znajdujących się na terenie Gminy Sawin.
24. Struktura kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Sawin.
25. Liczebność osób w gospodarstwie domowym wg podziału na podkategorie w Gminie Sawin.
26. Liczba gospodarstw domowych wg liczebności osób w Gminie Sawin.
27. Deklaracje złożone z zastosowaniem ulgi z tytułu kompostowania odpadów biodegradowalnych na przestrzeni trzech lat.
28. Poziom recyklingu osiągniany przez Gminę Sawin na przestrzeni trzech ostatnich lat.
29. Odpady odbierane od mieszkańców w 2024 r.
30. Odpady przyjmowane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów w Malinówce.
31. Plakat o warsztatach strategicznych i diagnostycznych.
32. Warsztaty dot. opracowania dokumentów strategicznych i diagnostycznych.
33. Ulotka informująca o naborze wniosków do Planu Ogólnego.
34. Dokumenty planistyczne i strategiczne w realizacji.
35. Boisko sportowe.
36. Informacja o dofinansowaniu.
37. Informacja o dofinansowaniu.
38. Remont drogi w Sajczycach.
39. Stan organizacji szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Sawin w roku szkolnym 2024/2025.
40. Stan organizacji szkół podstawowych prowadzonych przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduktor” w Łomży w roku szkolnym 2024/2025.
41. Liczba uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, stan na 30 września 2024 r.



42. Wyszczególnienie otrzymanych w 2024 r. przez poszczególne jednostki oświatowe subwencji dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
43. Zatrudnienie w roku szkolnym 2024/2025 (stan na dzień 30 września 2024 r.).
44. Stopnie awansu zawodowego nauczycieli w 2024 r.
45. Dowożenie uczniów do szkół w 2024 r.
46. Wydatki na oświatę pokrywane ze środków własnych Gminy Sawin za 2024 r.
47. Wyszczególnienie źródeł finansowania zadań oświatowych w 2024 r. w Gminie Sawin.
48. Wyszczególnienie zdarzeń zarejestrowanych w 2024 r. w Gminie Sawin.
49. Realizacja funduszu sołeckiego w 2024 r. w Gminie Sawin.
50. Realizacja zadania publicznego we współpracy organizacji pozarządowej w 2024 r.
51. Wyszczególnienie liczby wnioskodawców oraz powody zgłaszania się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie w 2024 r.
52. Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75+”.
53. Programy osłonowe realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie.
54. Wykaz udzielanych świadczeń z pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie w 2024 r.
55. Wyszczególnienie wszystkich pracowni Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie.
56. Schorzenia uczestników WTZ.
57. Wyszczególnienie uczestników, którzy w 2024 r. opuścili placówkę WTZ w Sawinie.
58. Podstawowe informacje o placówce Dzienny Dom Senior+ „PRZYSTAŃ”.
59. Uczestnicy ŚDS w Sawinie pod względem wieku, płci i stopnia niepełnosprawności (stan na 31.12.2024 r.).
60. Zestawienie uczestników ŚDS w Sawinie pod względem rodzaju schorzenia (stan na 31.12.2024 r.).
61. Wykaz imprez i spotkań integracyjnych – 2024 r.
62. Stan zatrudnienia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sawinie w 2024 r.
63. Wyposażenie Świetlicy Socjoterapeutycznej.
64. Wykaz wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie w 2024r.
65. Statystyki z Gminnej Biblioteki Publicznej w Sawinie za 2024 r.
66. Zajęcia przeprowadzone z uczestnikami jednostek organizacyjnych Gminy Sawin w 2024 r.
67. Wykaz przedsięwzięć sfinansowanych przez GKRPA w 2024 r.
68. Koła Gospodyń Wiejskich funkcjonujące na terenie Gminy Sawin, stan na 31 grudnia 2024 r.
69. Wykaz innych podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy Sawin.
70. Zespół „Wrzos”.
71. Zespół ludowy „JARZĘBINA” z Czulczyc.
72. Kapela Savińska.
73. Orkiestra Dęta z Sawina.
74. Wykaz gminnych uroczystości i wydarzeń z 2024 r.

